

Bestuursrapportage 2020

Inhoudsopgave

■ 1 Inleiding	
1.1 Inleiding	5
1.2 Periodieke rapportages	6
1.3 Leeswijzer	7
■ 2 Verantwoording programma's	
2.1 Bouwend Voorst	9
2.2 Mooi Voorst	15
2.3 Bedrijvig Voorst	24
2.4 Gezond Voorst	29
2.5 Sociaal Voorst	39
2.6 Veilig Voorst	48
2.7 Dienstverlenend Voorst	51
2.8 Algemene dekkingsmiddelen en financieringen	55
2.9 Overhead	60
■ 3 Verantwoording paragrafen	
3.1 Paragraaf Lokale heffingen	62
3.2 Paragraaf Verbonden Partijen	63
3.3 Paragraaf Grondbeleid	64
■ 4 Totaaloverzicht financiële gevolgen	
4.1 Resultaat	67
■ 5 Bijlagen tussentijdse rapportages	
5.1 Feiten en cijfers van de kwantitatieve woningbouwprogrammering	70
5.2 Addendum duurzaamheid 2019	71
5.3 Agenda Cleantech Regio 2019-2023	74

Hoofdstuk 1

Inleiding

1.1 Inleiding

Voor u ligt de Bestuursrapportage 2020. De bestuursrapportage vormt, samen met het voortgangsbericht dat u dit jaar hebt behandeld, de derde stap in de planning en controlcyclus. In het voortgangsbericht en de bestuursrapportage leggen wij tussentijds verantwoording af over de uitvoering van de programma's in het lopende begrotingsjaar. Definitieve verantwoording vindt plaats na afloop van het begrotingsjaar met de programmarekening, de vierde en laatste stap in de planning en controlcyclus. Deze rapportage behandelt zowel de beleidsmatige als de financiële voortgang.

In deze Bestuursrapportage is de septembercirculaire 2020 verwerkt, waarin o.a. de compensatiepakketten coronacrisis zijn opgenomen. De toegekende vergoedingen zijn verwerkt in de diverse programma's.

1.2 Periodieke rapportages

In deze bestuursrapportage 2020 zijn de volgende rapportages opgenomen:

5.1 Feiten en cijfers van de kwantitatieve woningbouwprogrammering

5.2 Addendum nota duurzaamheid 2019

5.3 Agenda Cleantechregio 2020-2024

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 treft u zowel de beleidsmatige als de financiële ontwikkelingen per programma aan. De financiële ontwikkelingen zijn aan het einde van een programma samengevat in een tabel.

In hoofdstuk 3 van deze bestuursrapportage wordt gerapporteerd over de diverse paragrafen. Hier zijn alleen de paragrafen opgenomen waarbij ontwikkelingen of afwijkingen zijn te melden.

In hoofdstuk 4 wordt het totaaloverzicht met de financiële gevolgen gepresenteerd.

In hoofdstuk 5 zijn de tussentijdse, periodieke rapportages opgenomen.

Hoofdstuk 2

Verantwoording programma's

2.1 Bouwend Voorst

Wat willen we bereiken (Coalitieprogramma 2018-2022)

Ruimtelijke ordening

De gemeente Voorst wil blijven investeren in de kwaliteit van het fraaie Voorster landschap en de bebouwde omgeving. We kiezen voor behoud en waar mogelijk versterking van kwaliteit. De Ruimtelijke Toekomstvisie Voorst is daarbij een belangrijk kompas. Stedenbouwkundig waken we voor een goede ruimtelijke ordening waarbij we openstaan voor nieuwe en inspirerende initiatieven. Waarom tevreden zijn met een zes als een acht ook mogelijk is. Het bieden van meer mogelijkheden in ruil voor het leveren van meer kwaliteit is een uitgangspunt dat we vaker in willen zetten. In de lijn van de nieuwe Omgevingswet wordt er werk gemaakt van de nu al ingezette lijn om aanvragen integraler, transparanter maar vooral ook inspirerender te behandelen.

Grondexploitaties

Realisatie van de uit de Ruimtelijke Toekomstvisie Voorst voorgekomen grondexploitaties in de diverse kernen. Daarnaast voorzien we op basis van monitoring van de woningbehoefte nieuwe grondexploitaties in en rondom Twello.

Wonen en bouwen

Evenwicht in de verschillende soorten woningen in de gemeente Voorst is belangrijk. Er is vraag naar woningen voor (terugkerende) gezinnen (doorstromers), starters en kleine huishoudens (alleenstaanden en twee-persoonshuishoudens), vooral als gevolg van vergrijzing. Voor jongeren (en/of lage inkomens) is het soms moeilijk om betaalbare huisvesting in de gemeente te vinden. Er zullen de komende vier jaar ten minste zestig woon eenheden (huur) gerealiseerd worden of in planning zijn voor een- en tweepersoonshuishoudens met een streefhuur van maximaal € 500 per maand. Tevens wordt in samenwerking met IJsseldal Wonen gezocht naar extra mogelijkheden voor een- en tweepersoonshuishoudens waarbij vernieuwende en niet alledaagse woonvormen zeker onderdeel uitmaken van de zoektocht. Opgemerkt moet worden dat dit niet nieuw is. Daarnaast is een integraal beleid en plan noodzakelijk om ouder wordende inwoners zo lang mogelijk in hun eigen huis te laten wonen. Een doorlopende monitoring en verkenning van de woningmarkt is de basis voor de uitvoering van ons woningbouwprogramma. We streven hierbij naar zoveel mogelijk toekomstgericht te bouwen waarbij gasloos of zelfs energieneutraal bouwen de norm is. Dit moet ook gelden voor woningen in de categorie goedkoop en bereikbaar. Daarbij is het ook van belang dat woningen voor specifieke doelgroepen ook voor deze doelgroepen beschikbaar (en bereikbaar) blijven. In de lijn van de nieuwe Omgevingswet willen we werk maken van de nu al ingezette lijn om aanvragen integraler, transparanter maar vooral ook inspirerender te behandelen. Het bouwen in de gemeente Voorst moet een prettig en boeiend samenspel tussen de initiatiefnemer, de omgeving en de overheid zijn.

Wat gaan we daarvoor doen

Activiteiten

Ruimtelijke ordening

Implementatie Omgevingswet	
Inhoud	<p>In 2020 werken wij verder aan de implementatie van de omgevingswet. Wij concentreren ons hierbij op de volgende aspecten:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dienstverlening; ▪ Houding en gedrag; ▪ Digitaal Stelsel Omgevingswet; ▪ Participatie; ▪ Inhoudelijke voorbereidingen regelgeving (omgevingsplan, herijken welstandnota, samenwerking semi-overheden en regionale partners). <p>De Omgevingswet is inhoudelijk een forse transitie in het ruimtelijk domein die echter ook veel raakvlakken heeft met andere onderdelen in de organisatie. Zo wordt ten aanzien van het onderdeel participatie samengewerkt met het project 'Vorst onder de Loep'. Daarnaast zijn er veel raakvlakken met het project 'Verduurzaming en revitalisering gemeentehuis', met name op het vlak van dienstverlening, houding en gedrag.</p>
Beoogd effect	Het implementeren van de Omgevingswet voor 1 januari 2021 (= inwerkingtreding van de Omgevingswet).
Verantwoording Berap 2020	Op 1 april 2020 is door de Minister in een kamerbrief aangegeven dat de inwerkingtreding van de Omgevingswet is uitgesteld. Dit had te maken met enerzijds de situatie rondom corona, maar ook met de ontwikkelingen rondom het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Er is meer tijd nodig om alle gemeenten te kunnen laten aansluiten op het Digitale Stelsel Omgevingswet. Inmiddels is duidelijk dat de Omgevingswet op 1 januari 2022 in werking treedt. De voorbereidende werkzaamheden in het kader van de implementatie van de Omgevingswet hebben wij echter voortgezet, wel is de planning rondom de implementatie aangepast. We richten ons op de nieuwe datum van inwerkingtreding: 1 januari 2022.

Herbestemming vrijkomend agrarisch vastgoed	
Inhoud	<p>In 2020 verkennen wij de mogelijkheden van staldering als onderdeel van herbestemmen van vrijkomend agrarisch vastgoed. Dit wordt als agendapunt opgenomen in de Uitvoeringsagenda Ruimtelijke Toekomstvisie Vorst (nog vast te stellen). Om inzicht te krijgen in de positie van de landbouwsector zal onderzoek worden uitgevoerd. Met de resultaten uit dit onderzoek kunnen de mogelijkheden en kansen van staldering, maar vooral ook van functieverandering in brede zin, goed in beeld worden gebracht.</p>
Beoogd effect	<p>Inzicht krijgen in de positie van de landbouwsector in de gemeente en in kaart brengen welke mogelijkheden er zijn om vrijkomend agrarisch vastgoed, op andere locatie(s) binnen de gemeente te realiseren en in te zetten bij bedrijven met een groeivraag. Op de vrijkomende locatie vindt dan sloop plaats. Op deze manier wordt verdere versterking van het buitengebied tegengegaan en krijgen bestaande bedrijven mogelijkheden om te groeien, mits passend op de locatie. Hiermee ontstaat bovendien in breder perspectief een beeld over de mogelijkheden en kansen van de toepassing van functieverandering.</p>
Verantwoording Berap 2020	<p>In het voorjaar van 2020 zijn de contacten tussen de landbouwsector en de gemeente weer aangehaald. Het thema energietransitie was het belangrijkste gespreksonderwerp. Als vervolg wordt in overleg met LTO gekeken naar mogelijkheden om de landbouwsector in Vorst beter in beeld te krijgen. De corona-crisis en de stikstofdiscussie vertragen dit proces. De opzet is om in het najaar 2020 een pilot uit te voeren om na te gaan of de gekozen opzet ook daadwerkelijk het gewenste inzicht oplevert voor de diverse gemeentelijke beleidsvelden zoals bijvoorbeeld functieverandering. Bovendien is dan beter inzicht te geven in mogelijke financiële consequenties.</p>

Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)

Een regisserend grondbeleid voeren	
Inhoud	Net als de voorgaande jaren voert de gemeente een regisserend grondbeleid. Hierbij wordt per ontwikkeling gekeken of de gemeente een actieve of een faciliterende rol inneemt. Bij een actieve rol zal de gemeente de exploitatie zelf voeren. Bij een faciliterende rol ligt de ontwikkeling in handen bij een particuliere exploitant of ontwikkelaar, waarbij de gemeente al de nodige afspraken met de ontwikkelende partij contractueel vastlegt. Het regisserend grondbeleid is vastgelegd in de Nota grondbeleid 2016. In 2020 komen we met een actualisatie van het huidige beleid.
Beoogd effect	Zorgen voor een goede ruimtelijke ordening, met ingecalculerde en geaccepteerde risico's en - indien nodig geacht - voldoende mogelijkheid om regie te voeren.
Verantwoording Berap 2020	<p>Op 11 februari 2019 heeft de gemeenteraad de Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg) in het kader van woningbouw in Twello noord bestendigd. Ook op de locatie Kruisvoorderweg 9 in Twello (met in totaal ca. 17 ha grond) is de Wvg gevestigd. Deze locatie is in juni 2020 door de gemeente aangekocht.</p> <p>In 2020 hebben we de rekenmethode voor verevening sociale woningbouw verruimd en vereenvoudigd. In die gevallen waarbij betaalbare woningbouw niet mogelijk of wenselijk is, stelt de gemeente als randvoorwaarde dat de ontwikkelende partij een financiële bijdrage levert voor sociale woningbouw. Dit noemen we verevening. Om praktische redenen is deze rekenmethode verruimd en vereenvoudigd. De opbrengsten uit het vereveningsfonds willen we gebruiken om (onrendabele) projecten met sociale huurwoningen haalbaar te maken, rekening houdend met de verlaagde grondprijzen voor sociale huurwoningen in nieuwe nog te ontwikkelen plannen (2018-66349, raadsmededeling over differentiatie grondprijzen sociale huur n.a.v. motie 'schoolgebouw weg en dan'). Dit gaat dan met name over grondgebonden huurwoningen, maar kan ook bijvoorbeeld bebo (beneden-boven) woningen in de sociale huur betreffen. De verevening wordt ook in de Nota Grondbeleid 2020 opgenomen.</p> <p>Zie de paragraaf grondbeleid voor de stand van zaken van de lopende grondexploitaties.</p>

Wonen en bouwen

Woningbouwplannen in Twello	
Inhoud	Voor de kern Twello zijn verschillende locaties in ontwikkeling voor woningbouw. Naast het nog lopende plan De Schaker en de herontwikkeling van enkele inbreidingslocaties (waaronder spoor- en schoollocaties, locatie voormalig Veluws College en omgeving) is uitbreiding noodzakelijk om op de lange termijn in de woningbehoefte te kunnen voorzien. Hiervoor onderzoeken wij de haalbaarheid van woningbouwontwikkeling in Twello Noord, waarvoor de Wvg (Wet voorkeursrecht gemeenten) is gevestigd. De komende jaren worden verdere stappen ondernomen in de planvorming voor de inbreidingslocaties. Hier worden woningen gerealiseerd in zowel de huur- als koopsector, voor verschillende doelgroepen en rekening houdend met demografische ontwikkelingen als vergrijzing en de groei van kleine huishoudens. Naar verwachting worden uiterlijk in 2021 de bestemmingsplannen aangeboden voor vaststelling.
Beoogd effect	Op basis van de actuele woningbouwprognoses en een goede ruimtelijke ordening voorzien in de (korte en lange termijn) woningbouwbehoefte in de kern Twello.
Verantwoording Berap 2020	In 2020 is volop ingezet op de planvorming en uitvoering van verschillende inbreidingslocaties in Twello. Naast het in uitvoering zijnde plan De Schaker, hebben wij in 2020 gewerkt aan de planvorming voor Twello Noord en de locatie voormalig Veluws College en omgeving. In 2021 ondernemen we verdere stappen in de planvorming voor de inbreidingslocaties. Verder hebben wij in 2020 de contractvormingsfase met de ontwikkelaar afgerond voor de school- en spoorlocaties, ook wel de "4-Erven" genoemd. De eerste stappen richting een definitief ontwerp voor de locaties zijn ook gezet. De ontwikkelaar is medio 2020 begonnen met het informeren van de buurt. Naar verwachting wordt in de 1 ^e helft van 2021 het bestemmingsplan voor de 4-Erven aan de raad aangeboden voor vaststelling.

Wooneenheden voor een- en tweepersoonshuishoudens	
Inhoud	Een doorlopende monitoring en verkenning van de woningmarkt is de basis voor de uitvoering van ons woningbouwprogramma. In 2019 hebben wij een woningmarktonderzoek uitgevoerd met een doorkijk naar de lange termijn. Wij bouwen op basis van behoefte, de Kwalitatieve Woningbouwprogrammering is daarbij uitgangspunt. Er zullen de komende vier jaar ten minste zestig betaalbare wooneenheden (huur) gerealiseerd worden of in planning zijn voor een- en tweepersoonshuishoudens. Bij nieuwe initiatieven hebben wij tevens oog voor vernieuwende woonvormen. Ook zijn wij in gesprek met IJsseldal Wonen over het verbeteren van de slaagkansen voor deze doelgroep in de bestaande voorraad. Dit leggen wij vast in prestatieafspraken.
Beoogd effect	Verbeteren slaagkansen doelgroep een- en tweepersoonshuishoudens.
Verantwoording Berap 2020	In onze nieuwbouwplannen voor 2020 is volop rekening gehouden met betaalbare wooneenheden (huur) voor een- en tweepersoonshuishoudens. In Terwolde zijn 5 sociale huurwoningen in aanbouw, in Teuge worden 5 sociale huurwoningen gebouwd en is de bouw van de volgende 8 sociale huurwoningen in voorbereiding. In Nijbroek worden in 2020 4 sociale huurwoningen opgeleverd. Het afgelopen jaar zijn in de Fliertbuurt 30 sociale huurwoningen opgeleverd en voor de laatste fase van de Schaker, Oost 2, is in 2020 vergunning aangevraagd voor de bouw van 20 sociale huurwoningen. Met IJsseldal Wonen zijn in 2020 prestatieafspraken gemaakt over nieuwbouw en het verbeteren van de slaagkansen.

Ouder wordende inwoners zo lang mogelijk in hun eigen huis te laten wonen	
Inhoud	Wij hebben continue aandacht voor het langer zelfstandig laten wonen van ouderen, dit is een groeiende groep. In samenwerking met IJsseldal Wonen en Mens en Welzijn pakken wij dit op. Ouderen die willen verhuizen naar een geschikte zelfstandige woning willen wij graag faciliteren en ondersteunen. Zo sluiten wij aan bij de woonwensen van deze groep ouderen en komen er woningen vrij voor jongere huishoudens. In 2020 geven wij in aansluiting op 'Vorst onder de Loep' verder vorm aan een project waarbij ouderen advies krijgen over het (tijdig) geschikt maken van hun woning voor langer zelfstandig wonen. Op beschikbare ontwikkellocaties die aansluiten bij de wensen van deze doelgroep, vooral in en om het centrum van Twello, zetten we in op het toevoegen van woningen die geschikt zijn voor ouderen, om de 'potentiële' vraag te accommoderen. Hierover maken wij afspraken met IJsseldal Wonen (prestatieafspraken) en/of ontwikkelende partijen.
Beoogd effect	Ouderen langer zelfstandig laten wonen in een woning die daarvoor geschikt is.
Verantwoording Berap 2020	De gemeente en IJsseldal Wonen hebben samen met betrokken zorgpartijen in 2020 de toekomstige vraag naar (tussenvormen van wonen en) zorg in beeld gebracht voor de locaties Martinushof en Casa Bonita in Twello. Dit met het oog op toekomstige herontwikkeling van de locatie Veluws College en omgeving. Bij de beoogde nieuwbouwontwikkelingen hebben wij aandacht voor de woonwensen van ouderen met een verhuishwens. Met IJsseldal Wonen zijn voor 2020 <u>prestatieafspraken</u> (2019-82296) gemaakt om het project Opplussen in de gemeente Vorst nadrukkelijk bij ouderen onder de aandacht te brengen. Dit project gaat over het bewust maken van ouderen om met een aantal voorzieningen het langer thuis wonen mogelijk te maken. Ook zijn afspraken gemaakt met IJsseldal Wonen over een doorstroomregeling voor ouderen. Er zijn in 2019 afspraken gemaakt met Mens en Welzijn over het adviseren van ouderen over het geschikt maken van de woning om langer zelfstandig te wonen. In 2020 is gestart met de voorbereidingen, maar vanwege corona is enige vertraging ontstaan. De bedoeling is om eind 2020-begin 2021 een huistest aan te bieden aan inwoners en de mogelijkheid te bieden om een afspraak te maken met een hiervoor geschoolde vrijwillig woonadviseur.

Regionale Energie Strategie (RES) en Voorster Energie Strategie (VES)	
Inhoud	In het najaar van 2019 en het voorjaar van 2020 wordt gewerkt aan de RES en de VES. In de RES wordt bepaald wat de Cleantech Regio kan bijdragen aan de nationale opgave om de CO ₂ -emissie terug te dringen. In de RES gaat het vooral om de bijdrage die de Regio kan leveren op het gebied van (grootschalige) opwek van duurzame energie. Om de Voorster situatie goed in beeld te hebben wordt een VES opgesteld, waarbij de Voorster bevolking nadrukkelijk wordt betrokken.
Beoogd effect	In 2020 wordt een concept RES opgeleverd. Dit concept wordt op nationaal niveau beoordeeld in samenhang met de concept RESsen van de andere Nederlandse RES-regio's. Na de landelijke doorrekeningen door het Planbureau voor de Leefomgeving worden de resultaten teruggelegd bij de Regio's en zullen de Regio's een definitieve RES opleveren. Dit zal naar verwachting in 2021 plaatsvinden. De VES zal een Voorster beeld opleveren van de mogelijkheden van opwek van duurzame energie in de gemeente Voorst. Dit beeld kan gebruikt worden als Voorster inbreng in het regionale proces.
Verantwoording Berap 2020	De concept RES is in het voorjaar opgeleverd en wordt in september door de raad behandeld. Uiterlijk 1 oktober 2020 wordt de concept RES aangeboden aan het Rijk. De gehele planning is vier maanden opgeschoven als gevolg van de corona-crisis. Voor de raadsbehandeling in september zijn de inwoners geïnformeerd over de concept RES. In de Regio worden de voorbereidingen getroffen om de vervolgstap van concept RES naar de RES 1.0 te maken. Vooral de relatie tussen RES en omgevingsbeleid is hier een belangrijk aandachtspunt. De RES 1.0 wordt vastgesteld door de raden van de betrokken gemeenten, de algemeen besturen van de waterschappen en provinciale staten. De RES 1.0 dient uiterlijk 1 juli 2021 aan het rijk te worden aangeboden.

Wat mag het kosten

Exploitatie Programma Bouwend Voorst

Taakveld	Omschrijving	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
8-2 Grondexploitatie	Exploitatie: Rente aankoop Kruisvoorderweg 9 (3 percelen)	-9.500	-38.200	-38.200	-38.200
	Totaal programma Bouwend Voorst Exploitatie	-9.500	-38.200	-38.200	-38.200
	Investering: Aankoop Kruisvoorderweg 9 (3 percelen)	3.817.630	0	0	0
	Totaal programma Bouwend Voorst Investering	3.817.630	0	0	0

+ = voordeel / - = nadeel

Nadere toelichting op bovenstaande cijfers:

8-2 Grondexploitatie

Aankoop Kruisvoorderweg 9 (3 percelen)

Voor de verwezenlijking van woningbouw in Twello Noord is de aankoop van 3 percelen Kruisvoorderweg 9 te Twello belangrijk. Hiermee heeft de gemeente de regie voor verdere ontwikkelingen. Deze aankoop is via een raadsmededeling voorgehangen bij de gemeenteraad en er zijn geen wensen of bedenkingen naar voren gebracht. De kopsom bedraagt € 3.817.630 kosten koper.

2.2 Mooi Voorst

Wat willen we bereiken (Coalitieprogramma 2018-2022)

Verkeer en vervoer

Verkeersveiligheid is een belangrijk aandachtspunt in alle kernen van Voorst. Een totaal integraal mobiliteitsplan samen met de kernen vormt de basis waarbij verkeersveiligheid bovenaan staat. Vooruitlopend op de aanleg van de westelijke randweg Twello moet het integrale mobiliteitsplan mogelijke maatregelen bevatten die de veiligheid op de Molenstraat en de H.W. Iordensweg kunnen verbeteren. Naast veiligheid wordt het aspect duurzamere mobiliteit uitgewerkt in het mobiliteitsplan. Gelet op de toenemende milieubelasting (geluid, fijnstof, veiligheid) en het gebruik van niet duurzame energie (fossiele brandstoffen, CO₂ effect) moeten er randvoorwaarden ontwikkeld worden waardoor minder belastende mobiliteit wordt gestimuleerd. Het herinrichtingsplan voor het centrum van Twello wordt samen met de ondernemers gemaakt en in zijn geheel uitgevoerd met eigen middelen nu er geen provinciale bijdragen meer beschikbaar zijn. Wij vinden het belangrijk dat initiatieven van ondernemers open tegemoet worden getreden en waar wenselijk worden ondersteund. Aan een bloeiende middenstand hechten wij namelijk veel waarde en zij zorgt voor de saamhorigheid en de bevordering van kleinschalige werkgelegenheid. We willen op deze manier bijdragen aan het behoud en ontwikkelen van de economische functie in het centrum van Twello. Grote dorpscentra in onze regio hebben een aantrekkelijk vestigingsklimaat en bieden ruimte voor meerdere functies: detailhandel, kantoren, onderwijs, wonen, horeca, evenementen, cultuur, sport, etc.

Fietsers moeten zoveel mogelijk voorrang krijgen. Er moeten meer vrijliggende fietspaden komen (Nationale fietsagenda 2000) en op de wegen moeten waar mogelijk meer snelheidsmatigende maatregelen genomen worden. Dit bevordert de verkeersveiligheid van kwetsbare verkeersdeelnemers. Dit wordt uitgewerkt in het nieuwe mobiliteitsplan.

Openbaar vervoer

De gemeenschappelijke regeling PlusOv basismobiliteit met de gemeenten Hattem en Heerde verzorgt het regiotaxi-vervoer, leerlingenvervoer, Wmo-vervoer, en jeugdwetvervoer. Zie de verdere toelichting in de paragraaf Verbonden Partijen onder Basismobiliteit.

Cultureel erfgoed

Karakteristieke gebouwen in de gemeente Voorst moeten zoveel mogelijk behouden blijven. Om dit te bereiken onderzoeken we diverse mogelijkheden, bijvoorbeeld door ruimtelijk (meer) te bieden of regels hiervoor op te nemen in bestemmingsplannen.

Openbaar groen

Het aanplanten van extra groen is een eenvoudige maar doeltreffende maatregel in het bevorderen van de CO₂ reductie. In het kader van klimaatadaptatie wordt dit beleid voortgezet en waar nodig uitgebreid.

Afval

Afval wordt in de komende jaren steeds meer ingezet in de verbetering van een circulaire economie. De gemeente Voorst is aandeelhouder geworden bij Circulus Berkel en vanuit dat aandeelhouderschap wordt deze vorm van economie ondersteund en gestimuleerd.

Riolering

De waterhuishouding vormt een nog onderbelicht aspect binnen het milieuvraagstuk. Hittestress en heftige regenval en droogte zijn punten van aandacht waarvoor beleid moet worden ontwikkeld. Ook bezitters van woningen en overig vastgoed moeten hierbij betrokken worden. Een belangrijk aspect hierbij is het tegengaan van de steeds verder toenemende verstening in onze leefomgeving.

Duurzaamheid en milieubeheer

Met de duurzaamheidsnota en het addendum daarop is een stevig fundament gelegd voor het gemeentelijk duurzaamheidsbeleid. De gemeente Voorst heeft de ambitie om in 2030 energieneutraal te zijn en de te nemen stappen om dit te bereiken zijn vastgelegd in een addendum bij de nota duurzaamheid. Ingezet wordt op vormen van duurzame energie die minder afbreuk doen aan het mooie Voorster landschap. Om uiting te geven aan onze inzet wordt de ambitie van Voorst zodanig lokaal uitgewerkt dat voor de volgende vier jaar een aanpak ontstaat waarbij de huidige stand van de techniek optimaal wordt ingezet zodat inwoners en bedrijven daar hun bijdrage aan gaan geven.

Met betrekking tot de ontwikkeling van luchthaven Teuge houdt de gemeente Voorst vast aan het maximum van 80.000 vliegbewegingen per jaar waarbij de winst van geluidsarmere vliegtuigen in de toekomst ten goede komt aan het geluidsmilieu. Sowieso blijven wij strijdbaar tegen de laagvliegroutes van Lelystad Airport. Mocht het kabinet de plannen toch doorzetten dan zetten wij ons in om de geleden schade voor luchthaven Teuge te laten compenseren en belangen van de inwoners met garanties vanuit het Rijk geborgd te krijgen waarbij ook oplossingen worden gezocht voor de recreatie en toerisme rondom de luchthaven.

Vanuit het Rijk is de verplichting opgelegd dat in 2024¹ al het zichtbare asbest van de daken moet zijn verwijderd. De gemeenten krijgen hierin een handhavende rol. Voor eigenaren moet het eenvoudig en betaalbaar zijn om aan deze verplichting te kunnen voldoen.

---

¹ Op 4 juni 2019 is geheel onverwacht het wetsvoorstel afgekeurd door de Eerste Kamer en is gebleken dat er in 2024 geen asbestdakenverbod komt. Het is momenteel onbekend of en wanneer het asbestdakenverbod er wel komt.

Wat gaan we daarvoor doen

Activiteiten

Verkeer en vervoer

Herinrichting van diverse wegen	
Inhoud	<p><i>Van Ghentstraat Twello</i> Het centrum van Twello wordt gefaseerd verbeterd, voor het gehele centrum is een visie opgesteld. Het centrumgedeelte van de Duistervoordseweg, Stationsstraat en Marktstraat is heringericht, in 2020 wordt de Van Ghentstraat opgepakt. In de vormgeving wordt een verbinding gezocht met het reeds heringerichte gedeelte buiten het centrum. In de Van Ghentstraat wordt de riolering vervangen. Gelijktijdig wordt het regenwater van de openbare ruimte afgekoppeld van de riolering.</p> <p><i>Klarenbeekseweg in Voorst (binnen de kom)</i> De Klarenbeekseweg (binnen de bebouwde kom) te Voorst zal in 2020 worden heringericht. Deze herinrichting willen wij in tijd aan laten sluiten op de rondweg Voorst en uitvoeren na de herinrichting Rijksstraatweg in Voorst. Ook hier wordt het regenwater van de openbare ruimte afgekoppeld van de riolering, en de riolering vervangen.</p> <p><i>Johan Willem Frisostraat, Prins Bernhardstraat, Prinses Beatrixstraat te Twello</i> De asfaltverharding c.q. het straatwerk van deze wegen is slecht en wordt vervangen door betonstraatstenen. Dit past beter bij het 30 km/h-regime en uitstraling als woongebied. Gelijktijdig met de reconstructie wordt het regenwater van de openbare ruimte afgekoppeld van de riolering. De riolering in de Prinses Beatrixstraat wordt vervangen.</p> <p><i>Karel Doormanstraat (thv Jumbo) te Twello</i> De asfaltverharding van deze weg is slecht en wordt vervangen. De riolering wordt vervangen en er wordt een regenwater riool aangelegd om het water van de openbare ruimte te bergen, infiltreren en af te voeren. De Karel Doormanstraat is als aandachtsgebied naar boven gekomen in de klimaatstresstest voor wateroverlast. Deze maatregelen voorkomen problemen met wateroverlast op straat.</p>
Beoogd effect	Verbeteren van de leefomgeving.
Verantwoording Berap 2020	<p>De herinrichting van de Van Ghentstraat in Twello is medio 2020 afgerond. De herinrichting van de Klarenbeekseweg in Voorst is na de bouwvak gestart en wordt in december 2020 afgerond. Het vernieuwen van de kabels en leidingen in de Johan Willem Frisostraat, Prins Bernhardstraat, Prinses Beatrixstraat is in het voorjaar van 2020 gestart. Civiele werkzaamheden starten in de tweede helft van 2020.</p> <p>Inmiddels is het rioolplan van de Michiel de Ruijterstraat (overgang Karel Doormanstraat) opgesteld en doorgerekend. Hierbij is een goede vermindering van wateroverlast te zien ten opzichte van de huidige situatie. De herinrichting van de Michiel de Ruijterstraat wordt in tweede helft van 2020 gerealiseerd.</p>

Verbetering verkeersveiligheid	
Inhoud	Verkeersveiligheid in Twello blijft om aandacht vragen. In 2017 heeft de gemeenteraad besloten om de veiligheid in Twello te verbeteren met het doortrekken van de randweg om Twello. Momenteel wordt de randweg verder uitgewerkt vanuit een grotere context in samenwerking met externe partijen zoals de provincie Gelderland en ProRail. Ook worden regionale ontwikkelingen die van invloed zijn op de verkeersstromen in Twello meegenomen. In 2020 hopen we zover te zijn dat we de financiering rond hebben en kunnen starten met de planvorming.
Beoogd effect	Verbeteren van de leefomgeving.
Verantwoording Berap 2020	Voor een duurzame en economische krachtige regio met een hoogwaardig leef- en veiligheidsklimaat is de raad begin maart 2020 geïnformeerd over het 'Woon Werk Leef plan gemeente Voorst', waarin doortrekking van de randweg en maatregelen aan de spoor- en weginfrastructuur de kern vormen met nadruk op het dorp Twello. Met ProRail zijn wij in overleg met partners (rijk en provincie Gelderland) over de uitvoering en financiering. Nadere informatie over de voortgang en resultaten volgt separaat. Voor doortrekking en afronding van de randweg is aanpassing van het bestemmingsplan nodig.

Kwaliteitsverbetering omgeving A1-verbreding	
Inhoud	Door Rijkswaterstaat wordt samen met de provincies Gelderland en Overijssel en de Cleantech regio gewerkt aan de verbreding van de A1 tussen Apeldoorn en Azelo. Hierbij wordt het gedeelte van de A1 dat door de gemeente Voorst loopt verbreed naar 2x4 rijstroken. Dit heeft gevolgen voor de inpassing van de A1 in onze gemeente. De verbreding verloopt in 2 fasen waarbij het weggedeelte tussen de op/afritten van Posterenk en Deventer in fase 1 ligt. Fase 1 wordt gerealiseerd vanaf eind 2018 met een doorloop tot 2020. Fase 2 loopt vanaf Apeldoorn tot afslag Twello/Posterenk en loopt in de periode van 2021 tot 2025. Voor een goede inpassing van deze verbreding voeren wij de komende jaren enkele landschappelijke projecten uit. Deze projecten, waaronder de Poort van Twello, A1 miljoen bomen en ontwikkeling klompenpad Posterenk/Bussloo worden gedeeltelijk in samenwerking met Rijkswaterstaat, de provincie, het waterschap en de omgeving uitgevoerd.
Beoogd effect	Het met deze werkzaamheden realiseren van een kwaliteitsverbetering van de fysieke leefomgeving bovenop de plannen voor een betere verkeersdoorstroming.
Verantwoording Berap 2020	<p>De voorbereiding van een tweetal projecten is nagenoeg afgerond. Het betreft de Poort van Twello en De Grootte Wetering. Bij de Poort van Twello wordt parallel aan de Fliert een natuurzone aangelegd, met poelen, greppels, bosschages en schraal grasland, die invulling geeft aan de ecologische verbindingzone. Hiervoor wordt de plaat met asfalt volledig verwijderd. Het project Grootte Wetering geeft eveneens invulling aan een ecologische verbindingzone. De landbouwontsluiting onder de A1 wordt verwijderd (hiervoor in de plaats wordt aan de zuidzijde een nieuwe brug gelegd) en de onderdoorgang alsook het noordelijk gelegen perceel worden ingericht als respectievelijk verbindingzone en natuurgebied. De voorbereiding is in overleg met Rijkswaterstaat, Provincie Gelderland, Waterschap Vallei en Veluwe en gemeente Apeldoorn uitgevoerd.</p> <p>Er is een start gemaakt met de voorbereidingen voor het klompenpad Posterenk/Bussloo. De verwachting is dat het pad begin 2021 wordt geopend.</p> <p>Door de inwoners van Posterenk en Vereniging Kleine Kernen wordt een dorpsontwikkelplan opgesteld. In dit plan wordt ruim aandacht geschonken aan de landschappelijke ligging van Posterenk met name in relatie met de te verbreden A1. Er worden landschappelijke verbeteringen voorgesteld die de invloed van de A1 op Posterenk moet verzachten. De verwachting is dat het plan begin 2021 wordt opgeleverd.</p> <p>We werken samen met Algemeen Belang Wilp Achterhoek, Attero en de Cleantechregio aan een gebiedsontwikkeling om de overlast van de A1 en Attero voor de kern Wilp Achterhoek en omgeving te verminderen en daarmee de kwaliteit van de leefomgeving te vergroten. Daartoe wordt samenwerking gezocht met Rijkswaterstaat en de provincie Gelderland.</p> <p>Daarnaast wordt gewerkt aan een ruimtelijk/landschappelijk kader om sturing te kunnen geven aan de ontwikkelingen binnen de A1 zone in de gemeente Voorst. Hiertoe is voortdurend afstemming met de regio en de provincie.</p> <p>De ontwikkelingen rondom aanplant van bomen in het algemeen (A1 miljoen bomen) nemen landelijk in snel tempo toe. We volgen deze ontwikkeling en passen deze voor de nabije toekomst toe voor de Zone A1.</p>

Actualisatie verkeersbeleidsplan en opstellen integraal mobiliteitsplan	
Inhoud	In 2010 heeft de gemeenteraad het Gemeentelijke Verkeers- en Vervoersplan (GVVP) vastgesteld met daarin het verkeersbeleid voor de aankomende 10 jaren. Inmiddels zijn er wijzigingen in beleid en voorzieningen die ertoe leiden om het GVVP te actualiseren en te komen tot een integraal mobiliteitsplan. De doorlooptijd van het GVVP 2010 is verstreken. In 2018 is het vigerende verkeersbeleid geëvalueerd. In 2020 wordt het Programma Mobiliteit opgeleverd. Hierin worden de laatste ontwikkelingen op het gebied van verkeer en mobiliteit opgenomen. Ook wordt er een uitvoeringsprogramma opgesteld.
Beoogd effect	Het nieuw Programma Mobiliteit geeft de beleidskaders voor al de zaken die met mobiliteit van doen hebben.
Verantwoording Berap 2020	Het nieuwe verkeersbeleid gaat verder onder de naam 'Programma Mobiliteit 2020-2030', in voorbereiding op de nieuwe Omgevingswet. Het programma is opgesteld op basis van de uitkomsten van de evaluatie en heeft in januari en februari 2020 ter inzage gelegen. Het 'Programma Mobiliteit 2020-2030' is in september 2020 aan de gemeenteraad aangeboden ter vaststelling.

Verbetering fietsroutes (fietsnelwegen)	
Inhoud	In 2015 is door de Regio Stedendriehoek, inclusief de gemeente Voorst, de 'go' uitgesproken voor de regionale fietsroute Apeldoorn – Deventer. De 1e fase aan maatregelen is uitgevoerd. Momenteel is de Regio bezig met voorbereidingen van de fietsroutes Apeldoorn - Epe en Deventer – Zutphen. Er wordt tevens gewerkt aan de verkenning voor het plaatsen van wacht- en schuilhokjes op de route Apeldoorn-Deventer en verdere verbetering van het traject voor de 2e fase tussen Teuge en Deventer.
Beoogd effect	Het verbeteren van de fietsroutes om zodoende het fietsgebruik te stimuleren.
Verantwoording Berap 2020	Er wordt gewerkt aan de verkenning van het traject voor de 2 ^e fase tussen Teuge en Deventer en nieuwe bewegwijzering. De snelfietsroute is als een van de eerste routes in Nederland voorzien van nieuwe bewegwijzering volgens de landelijke normen voor bewegwijzering van (snel)fietsroutes. De F344, zoals de route op de bewegwijzering wordt aangeduid, maakt onderdeel uit van een onderzoek naar landelijke richtlijnen voor bewegwijzering op (snel)fietsroutes. Daarnaast is de fietsroute onderdeel van een onderzoek naar fietsstraten buiten de bebouwde kom en naar belijning van (snel)fietsroutes.

Openbaar vervoer

Verbetering openbaar vervoer	
Inhoud	Op 30 mei 2018 heeft Provinciale Staten Gelderland de Nota van Uitgangspunten voor de concessies openbaar vervoer vastgesteld. In vervolg op de OV-visie van de provincie (2014) wordt onderscheid gemaakt tussen A, B en C lijnen, waarbij meer flexibiliteit mogelijk is bij zogeheten ontwikkellijnen (C-lijnen). Als regio denken wij mee met het Programma van Eisen voor de nieuwe concessie-uitvraag. In het kader van de OV-visie wordt door de provincie en andere betrokken partijen nagedacht over bestaande en nieuwe vervoersconcepten.
Beoogd effect	Het verbeteren van het openbaar vervoer in de gemeente Voorst en de regio Stedendriehoek.
Verantwoording Berap 2020	De provincie Gelderland heeft samen met de provincies Overijssel en Flevoland, de concessie IJssel-Vecht op de markt gebracht, waarop vervoerders hebben ingeschreven. Gemeente Voorst behoort tot deze concessie, waardoor in december 2020 ook in de gemeente Voorst een nieuwe concessie ingaat. In eerste instantie worden alle buslijnen ook in een nieuwe concessie aangeboden, maar kan de vorm variëren of kan na jaarlijkse evaluatie een buslijn worden bijgesteld. De nieuwe concessie IJssel-Vecht was gegund aan Keolis, maar vanwege de onjuiste informatie van Keolis tijdens de aanbesteding, is op 4 augustus 2020 bekend gemaakt dat de provincies het definitieve besluit genomen hebben om de gunning van de ov-concessie IJssel-Vecht aan Keolis in te trekken. De concessie voor het busvervoer in deze regio wordt daarom opnieuw aanbesteed. Om het busvervoer voor reizigers doorgang te laten vinden en de continuïteit van het openbaar vervoer te borgen wordt met ingang van december 2020 gereden volgens een noodconcessie. Ondertussen blijven provincie en andere partijen in het kader van de OV-visie nadenken over bestaande en nieuwe vervoersconcepten, zodat er ook in het landelijk gebied een vervoersaanbod blijft .

Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Aanleg fietspad en natuurvriendelijke oever De Fliert	
Inhoud	In samenwerking met Waterschap Vallei en Veluwe zijn wij een project gestart om tussen de Voordersteeg en de Vermeersweg een fietsroute langs de Fliert te realiseren. Het waterschap vult gelijktijdig haar opgave in voor de Kader Richtlijn Water (KRW). Deze route wordt in 2020 aangelegd en sluit aan op de aangelegde fiets-/wandelroute vanuit het plan Achter 't Holthuis/ De Schaker. Vooruit lopend op de KRW-inrichting leggen wij het fietspad aan.
Beoogd effect	Door deze ontwikkeling ontstaat er een aantrekkelijke fiets- en wandelroute met ruimte voor landschapsherstel, natuurontwikkeling en ecologie.
Verantwoording Berap 2020	De planning van de twee werken is omgedraaid. Het waterschap start in september met haar werkzaamheden. De aanleg van het fietspad heeft door twee WOB-verzoeken en aanvullende eisen vanuit Flora en Fauna (bruggen ipv duikers over de zijsloten) vertraging opgelopen. Wij hopen nog dit jaar, maar anders in het voorjaar van 2021, dit fietspad te realiseren. Om tegemoet te komen aan de verzoeken vanuit de omgeving, wordt dit fietspad als proef in een halfverharding uitgevoerd.

Polder Nijbroek	
Inhoud	De Polder Nijbroek is een nu nog relatief gaaf 14 ^e eeuwse cultuurlandschap die het waard is te behouden en waar mogelijk te herstellen. Hiervoor is een gebiedsproces gestart in de lijn van het 'Weteringse Broek'. In dit proces wordt tevens gekeken naar een klimaatrobuste inrichting en de mogelijkheden van 'energielandschap' als leverancier voor duurzame energie. Burgerparticipatie is uitgangspunt in dit proces, vier werkgroepen zijn bezig met diverse thema's. In 2020 vervolgen wij ons proces om samen met de stakeholders <u>dit project</u> verder concrete vorm te geven.
Beoogd effect	Het verbinden van gebiedsambities en –kansen met individuele ambities van bewoners en ondernemers.
Verantwoording Berap 2020	In het gebied lopen diverse ontwikkelingen waarin wij als gemeente initiatiefnemers ondersteunen of zelf initiatief nemen. Een aantal ruimtelijke, innovatieve plannen rondom Nijbroek zijn in voorbereiding. Diverse landschappelijke acties worden uitgevoerd met financiële ondersteuning van de provincie Gelderland en uitgevoerd door o.a. VIJZ (agrarische natuurvereniging Veluwe IJsselzoom) en Stichting IJsselboomgaarden.

Uitvoering ecologisch maaibeheer	
Inhoud	Het ecologisch maaibeheer, dat gestart is naar aanleiding van het regionale project Biobased Industry in de Cleantech regio, wordt voortgezet. Op dit moment wordt ook voor het noordelijk deel van de gemeente gezocht naar een ander type maaibeheer voor 2020 om de biodiversiteit en de soortenrijkdom te vergroten. Dit wordt verwoord in het Programma Groen.
Beoogd effect	Door in de wijze van het maaibeheer rekening te houden met de aanwezige flora en fauna wordt een verhoging van de natuurwaarde en biodiversiteit bewerkstelligd.
Verantwoording Berap 2020	De komende jaren zal een steeds verdergaand natuurvriendelijk/ecologisch berm- en slootbeheer worden uitgevoerd. Vaksgewijs worden veranderingen doorgevoerd (maaaien en afvoeren) en resultaten geanalyseerd. De eerste veranderingen zijn dit jaar uitgevoerd en het resultaat is waarneembaar; een toename van het aantal bloemen en insecten. Voor de verdere jaren biedt het Programma Groen/actielijst nadere informatie over de wijze van beheer van onze bermen & sloten.

Herziening bestaand beleidskaderopenbaar groen	
Inhoud	Tot nu toe werd gebruikt gemaakt van het vastgestelde beleidskader openbaar groen, zoals opgenomen in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen. Dit kader is niet meer actueel en aan herziening toe. In het op te stellen nieuwe programma Groen worden in 2020 aan de gemeenteraad beleidsafwegingen voorgesteld die in de nabije toekomst worden toegepast. De thema's zoals vastgesteld in de omgevingsvisie zijn hiervoor leidraad: leefbaarheid, duurzaamheid en biodiversiteit.
Beoogd effect	Invulling geven aan de in de omgevingsvisie vastgestelde ruimtelijke ontwikkelingen, waarbij de trefwoorden zijn kwaliteit, verbinding en duurzaamheid.
Verantwoording Berap 2020	Het Programma Groen is een nieuw, geheel beleidsplan voor de gehele gemeente, vooral gericht op de openbare ruimte. Met dit programma lopen we vooruit op de nieuwe Omgevingswet. Het programma is opgehangen aan de vastgestelde Ruimtelijke toekomstvisie Voorst en is per thema ingevuld. Het beheer zal stevig veranderen de komende jaren, de ecologische kringloop wordt veel meer gerespecteerd en we gaan telkens uit van drie kernbegrippen: leefbaarheid, duurzaamheid en biodiversiteit. Met alle belangenverenigingen en vrijwilligersgroepen die actief zijn in onze gemeente, is gecommuniceerd over dit plan. Het plan heeft zes weken ter inzage gelegen en is inmiddels ter vaststelling aangeboden aan de raad.

Riolering

Afkoppelen hemelwater	
Inhoud	Gelijktijdig met de reconstructieprojecten, zoals deze beschreven zijn in 'Verkeer en Vervoer', wordt ook in 2020 het hemelwater van grote delen van de openbare ruimte afgekoppeld van de riolering. Daarnaast wordt hemelwater van nieuwbouwprojecten niet aangesloten. Ook stimuleren we particulieren om af te koppelen door het leveren van materialen en het vergroenen van tuinen.
Beoogd effect	Door het afkoppelen van hemelwater wordt dit schone water niet meer vermengd met het vuile rioolwater maar kan het terugvloeien naar de bodem of oppervlakte water. Ook ontzien we hiermee de rioolgemalen en rioolwaterzuivering. Tevens is het een vorm van klimaatadaptatie omdat het verdroging tegen gaat en het rioolstelsel robuuster maakt voor heftiger regenval. Hierdoor treedt minder overlast op door riooloverstorten en rioolwater op straat. Ook geeft het verkoeling in de leefomgeving.
Verantwoording Berap 2020	Bij alle wegen die heringericht zijn is ook het regenwater afgekoppeld van de gemengde riolering. Vooral in Terwolde en Klarenbeek zijn grote hoeveelheden afgekoppeld. Ook is een groot deel van de vrijvervalriolering vervangen. In enkele wegen was de riolering nog goed genoeg en zijn alleen de huisaansluitingen vernieuwd. In Terwolde is een bestaande groenvoorziening als wadi ingericht. Ook dit jaar wordt er door bewoners weer goed gebruik gemaakt van de afkoppelbijdrage regeling. De regeling is ook opnieuw aanbesteed en dit maal gegund aan de Wildkamp in Terwolde.

Klimaatadaptatie	
Inhoud	In 2018 is de eerste stresstest uitgevoerd waarbij gekeken is naar de effecten van klimaatwijzigingen op het gebied van wateroverlast, droogte en hitte. Tweede helft 2018 is voor het onderdeel wateroverlast een verfijningslag gemaakt. De resultaten hiervan zijn verwerkt in het Programma Water 2020-2025. In 2020 houden wij risicodialogen met de kernen waarbij wij inzoomen op de gemaakte stresstestkaarten. Samen met het waterschap en de inliggende gemeenten stellen we in 2020 een Regionale Adaptatie Strategie (RAS) op.
Beoogd effect	Op deze wijze proberen wij de gemeente voor te bereiden op de komende klimaatwijzigingen.
Verantwoording Berap 2020	Door de situatie rondom corona zijn minder risicodialogen gehouden dan beoogd. Wel zijn er gesprekken geweest met IJsseldal Wonen en zijn hier afspraken gemaakt om de plannings van wegconstructies en woningrenovaties beter op elkaar af te stemmen. Daarnaast is er hard gewerkt aan de Regionale Adaptatie Strategie en het Regionale Adaptatie Plan. Deze worden binnenkort in de colleges in de regio behandeld en het streven is om deze eind dit jaar door alle partijen vast te stellen. Vaststelling vindt plaats door het college, de raad wordt hierover met een raadsmededeling geïnformeerd.

Cultureel erfgoed

Karakteristieke gebouwen	
Inhoud	De gemeenteraad heeft een motie aangenomen op 24 juni 2019 waarin het college wordt opgedragen om in beeld te brengen welke karakteristieke, cultuurhistorisch relevante gebouwen specifieke bescherming behoeven. Hierbij wordt onderzocht welke instrumenten de gemeente kan inzetten om deze gebouwen te beschermen en op welke manier eigenaren van deze gebouwen advies en ondersteuning kunnen krijgen en welke kosten daarmee bij benadering gemoeid zullen zijn. De verwachting is dat wij in 2020 met een voorstel naar de gemeenteraad kunnen.
Beoogd effect	Beschermen karakteristieke panden en bouwwerken.
Verantwoording Berap 2020	In juli 2020 is de raad geïnformeerd over de stand van zaken over de uitvoering van de motie. De inventarisatie van karakteristieke bouwwerken in het buitengebied is afgerond en voor de kernen starten we in het najaar van 2020. We kiezen voor bescherming via een bestemmingsplan en hebben nagedacht over de wijze van advies en ondersteuning. Er is voor gekozen om eigenaren van karakteristieke bouwwerken in een vroeg stadium te adviseren en te begeleiden bij hun (ver)bouwplannen. Zo kunnen we de desbetreffende eigenaren informeren over hoe om te gaan met hun historische gebouwen bij restauratie, verbouw en herbestemming. De eerste werkzaamheden voor het opstellen van het nieuwe paraplubestemmingsplan voor het buitengebied zijn in 2020 gestart. De verwachting is dat dit plan in 2021 ter vaststelling aan de raad wordt aangeboden.

Afval

Stimulering circulaire economie door uitvoering te geven aan de motie "Luier niet voor(s)t, maar zamel in"	
Inhoud	De ontwikkeling van luierverwerking loopt nog. Zodra er een methode voorhanden is die grootschalig operationeel kan worden uitgevoerd ontvangt daarvoor een voorstel.
Beoogd effect	Een milieukundig acceptabele, efficiënte en service gerichtere invulling van luiერinzameling in de gemeente Voorst.
Verantwoording Berap 2020	Op dit moment is er nog geen geschikte luierverwerking. We volgen de ontwikkelingen. De komende tijd wordt onderzoek uitgevoerd naar de (on)mogelijkheden van wasbare luiers om hiermee de afvalstroom te verminderen.

Milieubeheer

Asbestonderzoek	
Inhoud	In 2018 zijn alle eigenaren van asbestverdachte daken per brief geïnformeerd en is begeleiding aangeboden bij asbestdaksanering. Circa 30% van de eigenaren heeft hierop gereageerd. Verder kunnen dakeigenaren sinds 2018 gratis asbest (<35 m2) inleveren en de gemeente heeft een asbestlening in werking gesteld. Op 4 juni 2019 is geheel onverwacht het wetsvoorstel afgekeurd door de Eerste Kamer en is gebleken dat er in 2024 geen asbestdakenverbod komt. Het is momenteel onbekend óf en wanneer het asbestdakenverbod er wel komt. De meeste asbestdakeigenaren wachten momenteel af. Gedurende het huidige wetsvacuüm is het niet zinvol om nu eigenaren actief te benaderen. Wanneer er meer zicht komt op de nieuwe wet dan zullen wij eigenaren weer actief benaderen.
Beoogd effect	Verbeteren van de leefomgeving door op termijn asbestvrij te zijn.
Verantwoording Berap 2020	Er zijn geen nieuwe ontwikkelingen op het gebied van het asbestverbod. Inwoners van gemeente Voorst kunnen asbest gratis inleveren bij Circulus Berkel. De asbestlening is nog beschikbaar voor het verwijderen van asbest, plaatsen van een nieuw dak en het plaatsen van zonnepanelen. Deze lening kan worden aangevraagd door particulieren, bedrijven en instellingen.

Uitvoering addendum duurzaamheid	
Inhoud	In 2016 heeft de raad ingestemd met het addendum bij de Nota Duurzaamheid. De projecten rond energiebesparing zijn in uitvoering en worden als positief ervaren. Op het gebied van het opwekken van duurzame energie wordt er gefocust op zonne-energie. Deze projecten hebben vaak een lange doorlooptijd waardoor de resultaten pas over enkele jaren te zien zijn. Met het structurele budget voor duurzaamheid kunnen de lopende projecten goed doorgezet worden en is er ruimte om nieuwe projecten op te pakken. Jaarlijks wordt er een rapportage opgesteld over de resultaten van het addendum bij de Nota Duurzaamheid. In 2020 wordt het vierjarenplan bijgesteld om inzicht te geven hoe energieneutraal Voorst in 2030 bereikt kan worden.
Beoogd effect	Het doel is een energieneutrale gemeente in 2030 waarbij evenveel duurzame energie wordt opgewekt als wordt gebruikt. Dit moet worden bereikt door 40% energiebesparing en 60% duurzame opwekking.
Verantwoording Berap 2020	De jaarlijkse rapportage van het addendum duurzaamheid kunt u vinden in de bijlage.

Wat mag het kosten

Exploitatie Programma Mooi Voorst

Taakveld	Omschrijving	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
5-5 Cultureel erfgoed	Prov. subsidie gemeentelijke monumenten	58.176	0	0	0
	Verstreckte gemeentelijke subsidies	-58.176			
7-3 Afval	Extra kosten Circulus Berkel i.v.m. coronavirus	-11.285	0	0	0
	Totaal programma Mooi Voorst	-11.285	0	0	0

+ = voordeel / - = nadeel

Nadere toelichting op bovenstaande cijfers:

5-5 Cultureel Erfgoed

Provinciale subsidie voor gemeentelijke monumenten

Over 2020 is van de Provincie Gelderland voor gemeentelijke monumenten een subsidie ontvangen van € 46.770. De subsidie 2019 is afgewikkeld en het resterend bedrag van € 11.406 is ontvangen. Tegenover deze ontvangsten staan verstreckte gemeentelijke subsidies als uitgaven.

7-3 Afval

Extra kosten Circulus Berkel i.v.m. coronavirus

Circulus Berkel heeft i.v.m. het coronavirus extra kosten gemaakt die doorberekend zijn aan de deelnemende gemeenten. Dit betreffen kosten voor veranderde inzet van personeel en vrijwilligers, drukte op de recyclepleinen, effecten op de verwerking van afvalstromen, interne maatregelen corona preventie en minder overige algemene kosten.

2.3 Bedrijvig Voorst

Wat willen we bereiken (Coalitieprogramma 2018-2022)

Economische promotie

De gemeente Voorst is uniek gelegen tussen IJssel en Veluwemassief. Zowel landschappelijk als cultuurhistorisch heeft Voorst veel te bieden. Om de effecten van al het fraais dat Voorst te bieden heeft te benadrukken worden hiervoor recreatieve en toeristische activiteiten ontplooid en aangemoedigd. Een communicatieoffensief om Voorst te promoten zal worden ontwikkeld.

Tevens hechten wij veel waarde aan het realiseren van snelle internetverbindingen in het buitengebied zowel voor de lokale economie als voor de inwoners.

Fysieke bedrijfsinfrastructuur

De gemeente Voorst heeft behoefte aan extra industrieterreinen om nieuwe bedrijven op te vangen en bedrijfsverplaatsingen mogelijk te maken. Daarnaast is het van belang om bestaande bedrijventerreinen in goede conditie te houden of weer in conditie te brengen. De bestaande bedrijventerreinen Nijverheid, 't Belt verdienen een revitalisering.

Begeleide participatie en arbeidsparticipatie

De zorg voor mensen die buiten het arbeidsproces staan of dreigen te komen is aan de gemeente toevertrouwd en daar wordt ook verstandig inhoud aan gegeven. De participatienota is daarbij uitgangspunt en vormt een basis die getypeerd kan worden als 'zacht op de persoon hard op de inhoud'.

Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Inwoners die plannen hebben om een eigen bedrijf te beginnen moeten gebruik kunnen maken van gemeentelijke startersbegeleiding. Deze begeleiding moet ook ingezet worden voor mensen met een uitkering waarbij alle middelen moeten worden ingezet om belemmerende regels te verwijderen.

Wat gaan we daarvoor doen

Activiteiten

Economische promotie

Promotionele activiteiten om gemeente Voorst "op de kaart te zetten"	
Inhoud	<p>In 2020 geven we het toeristische profiel van Voorst nadere invulling. Zo werken wij met partners aan het masterplan IJsselvallei. We verkennen in hoeverre fysieke toeristische informatiepunten toegevoegde waarde hebben. We dragen bij aan de realisatie van de IJsselbiënnale. Ook werken we aan de ontwikkeling van het wandelknooppuntennetwerk en vernieuwen we de evenementenladders en ons toeristische gebiedsbeleid. Daarnaast breiden wij de marketingactiviteiten, onder andere via Bezoek Voorst, uit.</p> <p>Met de betrokken partijen op en rondom Bussloo en Teuge werken we in 2020 aan een gebiedsplan voor beide gebieden. We faciliteren toeristische ondernemers in het onderling samenwerken en ontwikkelen van arrangementen om de toerist langer te laten verblijven. We werken hierbij samen met regionale partners.</p>
Beoogd effect	Het toerisme in de gemeente een impuls geven, de gemeente Voorst beter als toeristische bestemming vermarkten.
Verantwoording Berap 2020	De gekozen positioneringsstrategie van de IJsselvallei is verder tot uitvoering gebracht. De minimap is vernieuwd, de website bezoekvoorst.nl is met de eerste inzichten geoptimaliseerd en Bezoek Voorst heeft online en offline campagnes gevoerd. Dit heeft geresulteerd in een gemiddelde stijging van 50% van de bezoekersaantallen gedurende het eerste jaar na livegang. Ook hebben wij de marketingactiviteiten van Bezoek Voorst op social media uitgebreid. Dit heeft geresulteerd in een stijging van 150% van het aantal volgers op Facebook en een nieuwe Instagrampagina. Daarnaast is dit jaar het beleid van de toeristische bewegwijzering aangepast en zijn borden direct vernieuwd. De bewegwijzering is nu uniform en conform het regionale beleid. Deze vernieuwde borden zorgen samen met de gerenoveerde evenementenladders voor een warm welkom aan onze bezoekers en zijn nu een visitekaartje voor de gemeente Voorst. Ondernemers ontmoetten elkaar tijdens georganiseerde workshops en ondernemersavonden. Als afsluiting van het toeristisch seizoen 2019 is er een eerste symposium toerisme en recreatie georganiseerd waar ondernemers inspiratie konden opdoen voor het nieuwe seizoen. Gezamenlijk met regionale partijen is er gewerkt aan een masterplan IJsselvallei en is er verder gewerkt aan een gebiedsvisie voor Recreatiegebied Bussloo. De IJsselbiënnale is vanwege het coronavirus uitgesteld tot 2021.

Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Toekomstbestendige bedrijventerreinen	
Inhoud	In 2020 maken we een actieprogramma voor de revitalisering van Nijverheid en 't Belt. We verkennen de haalbaarheid en mogelijkheden voor een samenwerkingsverband tussen bedrijven op Engelenburg. In overleg met de ondernemersverenigingen verkennen we de toekomstige behoefte aan bedrijfslocaties voor de dorpen Voorst, Terwolde en Klarenbeek. Ook voeren we een locatie onderzoek uit naar de uitbreiding van het bedrijventerreinareaal in de gemeente Voorst met 5 hectare.
Beoogd effect	Het creëren van toekomstbestendige bedrijventerreinen in de gemeente Voorst.

Vervolg toekomstbestendige bedrijventerreinen	
Verantwoording Berap 2020	<p>Samen met de bedrijven hebben weniuewe input verzameld voor het actieprogramma. Echter, door de situatie rondom corona, hebben de prioriteiten voor zowel de bedrijven als vanuit de gemeente elders gelegen. Ook was het niet mogelijk om bijeenkomsten te organiseren. We willen een plan maken dat draagvlak heeft, vandaar dat de doorlooptijd van dit project wat langer wordt. Dit geldt ook voor het verkennen van de toekomstige behoefte aan bedrijfslocaties in Terwolde en Klarenbeek. De ondernemers in het dorp Voorst hebben zelf een inventarisatie verricht onder de huidige ondernemers naar toekomstige bedrijfslocaties. Met deze input wordt samen met het dorp gekeken naar wat dit betekent voor de toekomst. Het onderzoek naar de uitbreiding van het bedrijventerreinareaal is in uitvoering.</p> <p>Door de Luchthaven Teuge is in samenspraak met de aandeelhoudende gemeenten gestart met een Ontwikkelplan Luchthaven Teuge. Dit Ontwikkelplan moet de aanzet zijn voor een betere economische basis voor de luchthaven Teuge. Het DEAC, Dutch Electric Aviation Centre, speelt daarin een belangrijke rol. De gemeente Voorst heeft op de luchthaven nog een perceel grond (locatie Albers) in eigendom en zal daarom in het plan een belangrijke (budgettair neutrale) rol spelen. Vanuit die rol is er voor gekozen om in eerste instantie de kosten van het plan ten laste van de gemeente te laten komen. De post Economie wordt hierdoor nu overschreden.</p> <p>In een later stadium zullen deze kosten samen met de boekwaarde van de bij de gemeente in eigendom zijnde grond in rekening gebracht worden bij de Luchthaven Teuge. De Luchthaven Teuge zal deze kosten dan opnemen in de exploitatieopzet van het Ontwikkelplan Luchthaven Teuge. Voor de gemeente is feitelijk dan sprake van een budgettair neutrale situatie.</p>

Begeleide participatie

Wet Sociale Werkvoorziening/Liquidatie GR Delta	
Inhoud	De gemeenschappelijke regeling Delta wordt met ingang van 1 januari 2020 opgeheven. Voorst kiest er voor de uitvoering van de Wsw in eigen hand te nemen. Het uitgangspunt is dat de beschikbare middelen vanuit de integratie-uitkering Participatie en de werkgeversbijdragen volledig voor de loonkosten van de wsw'ers en de overige (overhead) kosten worden ingezet.
Beoogd effect	Een soepele en zorgvuldige overgang van de Voorster sw-populatie van Delta naar Voorst.
Verantwoording Berap 2020	De overgang naar uitvoering in eigen beheer is zonder problemen verlopen. Zie verder onder 'wat mag het kosten'.

Arbeidsparticipatie

De acties uit de nota Plek op de Werkvloer uitvoeren	
Inhoud	<p>De nota uitvoering participatiewet heeft een looptijd van vier jaar, tot en met het jaar 2020. In 2020 blijven de opgenomen acties uitvoeren en aanscherpen, zoals het Voorster offensief richting werkgevers, gemeentelijk werkgeverschap, het aandacht hebben voor instroompreventie en interne werkprocessen en sociaal ondernemerschap.</p> <p>Er heeft inmiddels een verschuiving plaatsgevonden in de doelgroepen en aantallen binnen ons huidige klantenbestand. De klanten die direct bemiddelbaar zijn en/ of een korte afstand hebben tot de arbeidsmarkt zijn inmiddels uitgestroomd naar werk. De doelgroep die nu overblijft heeft een grote afstand tot de arbeidsmarkt en heeft veel meer begeleiding nodig om de stap richting een reguliere werkgever te maken. Hiervoor zijn voortrajecten nodig om kandidaten richting de arbeidsmarkt te begeleiden. Dit doen we door middel van het geven van trainingen en het bieden van een begeleide werkervaringsplek bij een werkgever, Mens en Welzijn of lokale organisatie. Denk hierbij aan sportverenigingen of vrijwilligersorganisaties. Het verzorgen van de trainingen heeft de gemeente in eigen beheer, net zoals de begeleiding op de werkervaringsplekken.</p>
Beoogd effect	We blijven de doelen van de nota Plek op de Werkvloer nastreven en evalueren in 2020 deze nota.
Verantwoording Berap 2020	Evaluatie van Plek op de werkvloer heeft plaatsgevonden als onderdeel van de evaluatie van de transitieoperatie. De raad heeft de nota 'evaluatie transitie sociaal domein' op 27 januari 2020 vastgesteld.

Wat mag het kosten

Exploitatie Programma Bedrijvig Voorst

Taakveld	Omschrijving	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
3-4 Economische promotie	Compensatie steunpakket coronacrisis, gedeelde inkomsten toeristenbelasting	-45.000	0	0	0
6-4 Begeleide participatie	Inzet integratieuitkering Participatie Zie ook algemene dekkingsmiddelen.	-103.000	0	0	0
	Meerkosten WSW	-245.700	0	0	0
	Uitgaven WSW (neutraal)	-380.000	0	0	0
	Detachingsvergoedingen WSW (neutraal)	380.000			
	Totaal programma Bedrijvig Voorst	-393.700	0	0	0

+ = voordeel / - = nadeel

Nadere toelichting op bovenstaande cijfers:

3-4 Economische promotie

Compensatie steunpakket coronacrisis, gedeelde inkomsten toeristenbelasting
Via een decentralisatie-uitkering is voor de periode van 1 maart 2020 tot en met 1 juni 2020 compensatie toegekend voor de geleden derving van toeristenbelasting als gevolg van de coronamaatregelen. De verdeling vindt plaats naar rato van de verwachte jaaropbrengst van de betreffende belasting in de gemeentelijke begroting 2020 zoals gemeenten die via Informatie voor derden (Iv3) hebben aangeleverd bij het CBS. Het effect van de geleden derving zal pas volgend jaar bij ons zichtbaar zijn aangezien de aanslagen toeristenbelasting een jaar later worden opgelegd. De aanslag voor 2020 wordt in 2021 opgelegd. Voorgesteld wordt om de nu ontvangen middelen te reserveren en in 2021 in te zetten.

De toegekende middelen zijn verantwoord in het overzicht Algemene dekkingsmiddelen.

6-4 Begeleide participatie

Inzet integratie uitkering participatie

Toename budget met €103.000. Voor 2021-2024 is de WSW op de juiste posten binnen de begroting 2021-2024 geraamd tegen obv de op dat moment meest recente gegevens. De uitkering 2021-2024 is reeds verwerkt in de meerjarenbegroting 2021-2024. Zie ook de raadsmededeling Mei-circulaire 2020.

WSW

Per 1 januari 2020 voert de gemeente, na de ontmanteling van werkvoorzieningschap Delta, de WSW in eigen beheer uit. Ingestoken is op een budgettaire neutrale overgang van uitvoering door Delta naar uitvoering in eigen beheer, zie raadsvoorstel 17 september 2019 behandeld in de raadsvergadering van 15 oktober 2019. Voor het jaar 2020 zal de uitvoering naar verwachting € 234.000 hoger uitkomen dan geraamd. Dit heeft twee oorzaken: in de eerste plaats zijn de loonkosten voor het Sw-personeel hoger dan was geraamd. In de tweede plaats is een lager bedrag aan detachingsvergoedingen ontvangen dan was geraamd. Dit laatste houdt verband met de coronacrisis: voor gedetacheerden waarvoor in verband met de lock down situatie de werkzaamheden noodgedwongen moesten worden gestaakt of worden aangepast is respectievelijk geen of een aangepaste detachingsvergoeding bij de werkgever in rekening gebracht.

Vanuit het compensatie steunpakket coronacrisis wordt compensatie geboden voor het wegvallen van detacheringsvergoedingen. De compensatievergoeding is € 89.000 voor de periode maart - juni en € 61.700 voor de periode juli - december. Deze middelen zijn verantwoord in het overzicht algemene dekkingsmiddelen. Met inachtneming van deze compensatiemiddelen resteert voor 2020 een verwacht tekort voor de uitvoering van de Wsw van € 83.300. Het aandeel in de hogere uitvoeringskosten dat structureel doorwerkt is meegenomen in de programmabegroting 2021 - 2024.

Detachingsvergoeding WSW

De detachingsvergoedingen waren nog niet geraamd in de begroting 2020, aangezien de WSW dit jaar voor het eerst door de gemeente wordt uitgevoerd. Voor dit jaar worden deze inkomsten geraamd op € 380.000. Met een technische wijziging worden deze ramingen neutraal in de begroting verwerkt.

2.4 Gezond Voorst

Wat willen we bereiken (Coalitieprogramma 2018-2022)

Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Een school vervult een belangrijke rol in een kern of wijk. Als een kind problemen ervaart is de school vaak de eerste plek waar dit gesignaleerd wordt. De school kan samen met het samenwerkingsverband ondersteuning en begeleiding bieden indien het gaat over leer- of cognitieve problematiek. Als de problemen op andere gebieden spelen kan samen met medewerkers van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) gekeken worden welke hulp het meest passend is. Daarnaast leidt ongeoorloofd schoolverzuim tot voortijdig schoolverlaten wat nadelig is voor de leerling zijn/haar carrière op de arbeidsmarkt. De leerplichtambtenaar werkt samen met de scholen om vroegtijdig ongeoorloofdverzuim te signaleren en te beperken waardoor leerlingen een startkwalificatie kunnen behalen.

Het is belangrijk om naast de ontwikkeling van cognitieve vaardigheden bezig te zijn met bewegen, muziek en kunst. In overleg met de scholen wordt bekeken hoe de gemeente hieraan een bijdrage kan leveren zonder dat hier direct een financiële bijdrage voor nodig is. Instandhouding van de unieke, specifieke schoollogopedie, zoals deze in de gemeente Voorst is georganiseerd, is van belang omwille van de taal-spraak ontwikkeling van alle jonge kinderen in de gemeente Voorst.

In 2018 is een nieuwe beleidsnota kinderopvang Gemeente Voorst 2018-2022 vastgesteld. De gemeente Voorst werkt toe naar een stelsel voor jeugdhulp dat erop gericht is dat ieder kind gezond en veilig opgroeit en zo zelfstandig mogelijk kan deelnemen aan de maatschappij, daarbij rekening houdend met zijn ontwikkelingsniveau. Vanuit het juridisch en maatschappelijk kader zijn ouders hier als eerst verantwoordelijk voor.

Vanwege het coronavirus en de landelijke maatregelen om het virus zoveel mogelijk in te perken is samenwerking tussen het onderwijs, gemeente en kinderopvang van cruciaal belang. Dit om met name kwetsbare kinderen vroegtijdig te signaleren en te begeleiden. Stagnatie in de didactische en sociaal-emotionele ontwikkeling wordt hierdoor zoveel mogelijk voorkomen.

Sportbeleid en activering

Sport en bewegen heeft een positieve invloed op de motorische, sociale en cognitieve ontwikkeling; het bevordert incasseringsvermogen en pakt goed uit op de fysieke gesteldheid. Verantwoorde initiatieven vanuit het maatschappelijk veld voor gratis sporten en bewegen voor kinderen tot en met twaalf jaar moeten verder gestroomlijnd, gefaciliteerd en ontwikkeld worden. Ook de groep jongeren van twaalf tot achttien jaar wordt hierbij betrokken.

Cultuur

Kunst en cultuur kunnen ingezet worden als verbindend element in de preventieve taken binnen het sociaal domein bijvoorbeeld muziekonderwijs voor jongeren en muziek, dans, zang en beeldende vorming als verbindend element voor ouderen. De gemeente kan hierin verschillende rollen hebben: faciliterend, soms initiërend of als (bescheiden) co-financier. Koppeling met het project Voorst onder de Loep is in de uitwerking een essentieel onderdeel.

Samenkracht en burgerparticipatie

Een goede integratie van statushouders is belangrijk. Het beleid omtrent de integratie van statushouders moet geïntensiveerd en uitgebreid worden met name naar die statushouders die al langdurig in onze gemeenschap verblijven maar nog niet geïntegreerd zijn geraakt. Daarnaast is het van belang om tijdig te kunnen anticiperen op een nieuwe toestroom van vluchtelingen gelet op de ontwikkelingen in oorlogsgebieden en een nieuwe toestroom als gevolg van familiehereniging.

Jeugdzorg

Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) is de toegang voor hulp voor alle kinderen en jongeren in de gemeente Voorst. De essentie van de werkwijze van het CJG is dat kinderen/jongeren of hun ouders met een hulpvraag worden toegeleid naar passende hulp. Deze passende hulp kan gevonden worden in de voorliggende/ preventieve voorzieningen, maar kunnen ook, indien dat nodig is, uitgevoerd worden door jeugdhulpaanbieders werkzaam in het curatieve domein. Belangrijk daarbij is de laagdrempeligheid/bereikbaarheid van het CJG en tevens het aanbod van hulp. Wachtlijsten werken negatief uit op deze laagdrempeligheid en beschikbaarheid.

Vanaf 2019 is de nieuwe integrale raamovereenkomst voor Jeugd, Wmo en MO/BW in werking getreden. Met de raamovereenkomst is een meerjarig contract aangegaan met zorgaanbieders. Door integrale producten en tarieven te ontwikkelen, is bijgedragen aan de doorlopende zorglijn. Cliënten worden hierdoor naar verwachting minder gehinderd door verschillende wetgeving en leeftijdsgrenzen. Door beter toezicht te houden op de kwaliteit van zorg wordt ook gewaakt voor zorgaanbod dat onvoldoende voldoet aan de eisen van de Jeugdwet. De komende jaren wordt deze nieuwe vorm van toezicht geëvalueerd en zo nodig doorontwikkeld. De financiële consequenties van de integrale tarieven wordt doorlopend gemonitord.

Daarnaast wordt op lokaal niveau verder ingezet op de doorontwikkeling van casus- en procesregie. Goede regievorming is essentieel voor een kwalitatieve goede uitvoering van de hulp bij de cliënt waarbij de doelen behaald worden die vooraf geformuleerd zijn.

Vanwege de landelijke coronamaatregelen is de dienstverlening van veel zorgaanbieders veranderd. Uit noodzaak zijn vele verschillende digitale hulp en begeleidingsvormen ontwikkeld. De komende tijd zal uitwijzen in hoeverre deze innovatieve ontwikkelingen blijvend zijn en bijdragen aan een effectieve en efficiënte jeugdhulp.

Volksgezondheid

Gezondheidsbevordering en gezondheidsbescherming zijn de twee pijlers van volksgezondheid. De aandachtsgebieden voor het bevorderen van de volksgezondheid zijn jeugdgezondheidszorg, alcoholpreventie, bevorderen van bewegen om overgewicht tegen te gaan, (stoppen met) roken, mentale gezondheid en het voorkomen van diabetes. Gezondheidsbescherming heeft onder andere betrekking op besmettelijke infectieziektenbestrijding, medische milieukunde, technische hygiënezorg en psycho-sociale hulp bij calamiteiten.

Wat gaan we daarvoor doen

Activiteiten

Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Pilot financiering van inzet van medewerkers in dienst van de school(bestuur) of samenwerkingsverband bij jeugdhulptaken op school	
Inhoud	In het pilotjaar 2019 is het in uitzonderlijke/maatwerksituaties mogelijk geweest om op school een medewerker in dienst van school in te zetten voor taken waar anders een jeugdzorgaanbieder voor zou moeten worden ingezet. De school kan vanuit de tussen ouders, school en CJG gemaakte afspraken de extra inzet van een medewerker in dienst van school/schoolbestuur (meestal onderwijsassistent) bekostigen passend bij de Jeugdwet. Te denken valt hierbij aan bijvoorbeeld: begeleiding toiletbezoek, omkleden voor en na gymles.
Beoogd effect	Het doel hiervan is het effectiever en efficiënter inzetten van jeugdhulp binnen het onderwijs. Eind 2019/begin 2020 vindt er een evaluatie plaats. Op basis daarvan wordt besloten over voortzetting en inbedding van het beleid.
Verantwoording Berap 2020	Op een aantal basisscholen in de gemeente Voorst worden vanuit deze gelden onderwijsassistenten ingezet om leerlingen, die tijdelijk extra ondersteuning nodig hebben, te helpen bij hun specifieke behoeften. Dit heeft tot doel dat de leerling binnen het (regulier) onderwijs kan blijven. Afspraken over uitvoering en financiering hiervan ontstaan in overleg tussen ouders, school, samenwerkingsverband passend onderwijs en CJG. Dit heeft inmiddels daadwerkelijk voor een aantal kinderen schooluitval voorkomen. Ook is de inzet van jeugdhulp in een aantal gevallen hiermee voorkomen.

Project "Op weg naar een goede doorstroom van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs in de gemeente Voorst"	
Inhoud	Ieder jaar strandt een aantal leerlingen in leerjaar 1 of 2 van het voortgezet onderwijs. Soms gaat het hierbij om leerlingen die in groep 7 of 8 van het basisonderwijs mogelijk anders begeleid hadden kunnen of moeten worden richting de voor hen meest geschikte school voor voortgezet onderwijs. Stichting Katholiek Basisonderwijs Gelderland (SKBG) en gemeente Voorst hebben vanuit Ferm (voor voorkomen voortijdig schoolverlaters in de regio Stedendriehoek) een subsidie van € 45.000 ontvangen waardoor van 1 september 2019 tot en met 31 december 2020 de inzet van een projectmedewerker kan worden bekostigd. Deze kan kinderen vanuit alle basisscholen in de gemeente Voorst, voor wie dat nodig is, extra begeleiden richting het voortgezet onderwijs. Ook is er in dit project aandacht voor de uitwisseling van expertise tussen primair- en voortgezet onderwijs.
Beoogd effect	Goede passende doorstroming van leerlingen uit het primair onderwijs naar het voortgezet onderwijs. Begeleiding van leerlingen voor wie deze vervolgstap in hun onderwijs carrière niet gemakkelijk is.
Verantwoording Berap 2020	Leerlingen van groep 8 voor wie de overstap naar het voortgezet onderwijs mogelijk extra moeilijk is, kunnen deelnemen aan een training gericht op de overgang naar het voortgezet onderwijs. Daarnaast vindt meer kennisuitwisseling plaats tussen Voorster basisscholen en basisscholen en voortgezet onderwijs in de regio. Ook onderzoekt een aantal Voorster basisscholen hoe de overstap van groep 8 naar het voortgezet onderwijs verlopen is bij leerlingen die nu 2-3 jaar van de basisschool af zijn. Dit levert inzichten op in hoe de overstap nog beter te laten verlopen voor leerlingen en hun ouders. Dit project wordt volledig gefinancierd vanuit subsidie vanuit FERM, er worden geen lokale gelden aan besteed.

Sportbeleid en activering

Voorster Sport- en beweegakkoord	
Inhoud	<p>Het rijk heeft in 2019 budget beschikbaar gesteld (€ 15.000 per gemeente) voor een procesbegeleider, de zogenaamde 'sportformateur'. De 'sportformateur' heeft de taak om diverse partijen aan tafel te krijgen en het gesprek over de invulling van een Sport- en beweegakkoord en de afspraken daarbinnen te faciliteren. Het eindproduct van de inzet van een sportformateur is een Voorster Sport- en beweegakkoord.</p> <p>Bij een lokaal sportakkoord staat niet het beleid van de gemeente centraal, maar vooral het proces rond het maken (en daarna natuurlijk uitvoeren) van afspraken centraal. Het gaat om een het aangaan van stevige samenwerkingsverbanden tussen de lokale overheid, de sport- en beweegaanbieders en maatschappelijke partners, zoals scholen, zorg- en welzijnsorganisaties, gezondheidszorg en ook het bedrijfsleven. Dit veronderstelt commitment tussen deze partijen. Dat commitment wordt vastgelegd in een akkoord, waarin ambitie, visie en de weg daarnaar toe staan beschreven.</p> <p>De gemeente Voorst neemt deel aan deze Regeling Lokale Sportakkoorden en heeft samen met St. de Koepel, St. de Schaeck en Sportief Evenwicht Twello de intentieverklaring getekend.</p>
Beoogd effect	<p>De sportformateur is in 2019 gestart en het Sport- en beweegakkoord wordt begin 2020 gesloten. Tevens maakt de gemeente Voorst bij het rijk aanspraak op een uitvoeringsbudget van € 20.000 per jaar voor 2019, 2020 en 2021. Het uitvoeringsbudget wordt ingezet om een of meer van de geformuleerde ambities uit het Voorster Sport- en beweegakkoord te verwezenlijken.</p>
Verantwoording Berap 2020	<p>In juni is het lokaal sport- en beweegakkoord afgerond en ingediend bij het Rijk om zo in aanmerking te komen voor het uitvoeringsbudget zoals aangevraagd middels een intentieverklaring. Maar liefst 50 partners uit de gemeente Voorst hebben dit akkoord ondertekend. Het sportakkoord voldoet aan de criteria die gelden voor de regeling Sportakkoorden. Het uitvoeringsbudget (€ 20.000 vanaf 2020) wordt via een SPUK door DUS-I van het ministerie van VWS aan de gemeente overgemaakt. In september is de aftrap met de regiegroep waarna vervolgens het uitvoeringsprogramma met de daarbij behorende ambities opgepakt wordt.</p>

Samenkracht en burgerparticipatie

Vluchtelingenwerk	
Inhoud	<p>De nieuwe Wet inburgering wordt op 1 januari 2021 van kracht. In het nieuwe stelsel krijgen gemeenten de regie over de nieuwe Wet inburgering. Nieuwkomers krijgen bij de gemeente een brede intake en een persoonlijk Plan Inburgering en Participatie (PIP). Hierin worden afspraken gemaakt over de thema's inburgering, participatie, ontzorgen en begeleiding. We zoeken hierbij naar regionale samenwerking, waarbij ons IITV als inburgeringsmodel een voorbeeld kan zijn en met aanpassingen kan voldoen aan dit nieuwe inburgeringsstelsel. Op dit moment ziet het er naar uit dat dit met de reeds beschikbare middelen gerealiseerd kan worden. De gevolgen van het nieuwe beleid en invulling van nieuwe taken worden in regionaal verband verder uitgewerkt.</p>
Beoogd effect	<p>Goede invoering van het nieuwe inburgeringsstelsel en de gemeentelijke regiefunctie in regionale samenwerking.</p>
Verantwoording Berap 2020	<p>Vanwege de sterke daling van de instroom van statushouders is er een einde gekomen aan het Intensieve InburgeringsTraject Voorst (IITV). Het taalonderwijs vindt meer regionaal plaats, de overige onderdelen als participatie en maatschappelijke begeleiding worden lokaal uitgevoerd. De ingangsdatum van de nieuwe Wet inburgering is uitgesteld naar 1 juli 2021, op die datum krijgen wij de regie op de inburgering. We werken in regionaal verband aan de voorbereidingen voor de inkoop van taalonderwijs en de verschillende leerroutes. De maatschappelijke begeleidingen participatie blijft lokaal georganiseerd.</p>

Jeugd- en jongerenwerk	
Inhoud	<p>Het jeugd- en jongerenwerk in onze gemeente wordt de afgelopen jaren met name uitgevoerd door Younger at Heart. De uitgangspunten en de doelstellingen die destijds zijn meegegeven, zijn inmiddels toe aan herijking. Hiervoor zijn we inmiddels in gesprek met Younger at Heart en in 2020 volgt een evaluatie zodat op dit onderdeel de uitvoering van het beleid aangepast kan worden naar de huidige problematiek en visie.</p>
Beoogd effect	<p>In 2020 willen we nieuw beleid vaststellen en de afspraken rondom de uitvoering hieraan aanpassen. Met de uitvoering van het jeugd- en jongerenwerk willen we beter aansluiten bij de uitgangspunten rondom de transformatie in het Sociaal Domein en de verschuiving naar meer preventie.</p>

Jeugd- en jongerenwerk (vervolg)	
Verantwoording Berap 2020	Vanuit de Brede Evaluatie Sociaal Domein wordt het nieuwe beleid rondom jeugd- en jongerenwerk vormgegeven. Regie, integraliteit, effectiviteit en kostenbeheersing zijn hierbij belangrijke begrippen. Er volgt een aanbestedingsprocedure waarmee de uitvoering bij een sociale partner wordt belegd. Er is echter vertraging ontstaan, door onder andere de corona-crisis. De huidige partner, Younger at Heart, is zoveel mogelijk betrokken bij het proces tot nu toe. De aanbestedingsprocedure kan niet meer in 2020 worden afgerond vanwege de minimale doorlooptijden, en zal in 2021 plaats vinden. Hierin zal het nieuwe beleid als basis gelden voor de uitgangspunten en het plan van eisen. De raad wordt zoals afgesproken voor aanvang van de aanbesteding in kennis gesteld van de geformuleerde uitgangspunten.

Cultuur

Inzet kunst en cultuur als verbindend element preventie	
Inhoud	Wij voeren gesprekken met het onderwijs om te bepalen op welke wijze scholen en gemeente kunst en cultuur (cultuureducatie) kunnen bevorderen binnen het onderwijs. In 2019 is het convenant 'Meer Muziek in de Klas' getekend, waar in 2020 verder uitvoering aan wordt gegeven door de betrokken partijen.
Beoogd effect	Bevordering cultuureducatie op scholen.
Verantwoording Berap 2020	Om vorm te geven aan de doelstellingen rondom de verbinding tussen cultuur en andere disciplines, is besloten om een cultuurcoach in te zetten. Deze cultuurcoach is gestart op 1 juni 2020. Vanwege de coronacrisis verliep de opstart vertraging op, een reden om de inzet tot 31 december 2021 te verlengen. Er wordt een evaluatie opgesteld na de zomer van 2021.

Wijkteams

Integrale frontoffice Sociaal Domein	
Inhoud	In het kader van de revitalisering van het gemeentehuis, worden twee lijnen parallel aan dit proces en elkaar uitgewerkt; de implementatie dienstverlening in het nieuwe gemeentehuis en de integrale frontoffice sociaal domein. De tijdelijke huisvesting van het sociaal domein in het kulturhus geeft de mogelijkheid om te gaan starten met de inrichting van een integrale frontoffice voor Jeugd, WMO en Participatie. Aandachtspunten die zowel organisatiebreed als binnen het sociaal domein spelen zijn o.a. laagdrempeligheid, servicegerichtheid, deskundigheid, registratie en transparantie.
Beoogd effect	De ervaringen die we gaan opdoen in het Kulturhus worden expliciet meegenomen in het proces om te komen tot een vernieuwde en toekomstbestendige inrichting van dienstverlening gemeente breed.
Verantwoording Berap 2020	De coronamaatregelen hebben een grote impact gehad op hoe de toegangen (CJG en MNV) hun werk konden of moesten uitvoeren. De focus heeft gelegen op het op een zo praktisch en goed mogelijke manier, binnen de richtlijnen van het RIVM, de veiligheidsregio en de gemeente, kunnen bereiken van onze burgers. Op dit moment hebben de toegangen nog steeds te maken met deze maatregelen, zoals zoveel mogelijk hulp op afstand, zoveel mogelijk thuiswerken etc. Of en hoe dit de doelstellingen rondom een integrale frontoffice op langere termijn beïnvloedt, is nog niet in te schatten.

Maatwerkdienstverlening 18-/ Geëscaleerde zorg 18-

Toeziens op kwaliteit van zorgaanbod	
Inhoud	Met de nieuwe raamovereenkomst zijn er nieuwe kwaliteitscriteria opgesteld voor zorgaanbieders en zorgaanbod. We zien toe op de naleving van deze criteria. Hiervoor zijn regionale toezichthouders aangesteld, die samen werken met de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd.
Beoogd effect	Het doel is om te garanderen dat zorg die wordt ingezet, ook echt kwalitatief goede zorg is die voldoet aan de Jeugdwet. Hierdoor wordt het verschil tussen Jeugdhulp en voorliggende voorzieningen (geen jeugdhulp) helder voor cliënten en gemeenten. Dit onderscheid is van belang voor de financieringsverplichting van de geleverde zorg en de verwachtingen die een cliënt mag hebben van het aanbod dat door de gemeente wordt gecontracteerd en gefinancierd.
Verantwoording Berap 2020	In 2020 is door de regionale toezichthouders onderzoek verricht naar de kwaliteit van zorg bij een aantal zorgboerderijen. Dit onderzoek heeft overzicht gegeven in de kwaliteit en verbeterpunten in de geleverde zorg bij deze zorgaanbieders. Het heeft geleid tot verbeterplannen en het uitschrijven voor bepaalde producten in de raamovereenkomst. In 2020 zijn er vanuit het ministerie van VWS wijzigingen voorgesteld in het jeugdstelsel. In het conceptwetsvoorstel staan voorstellen die op een aantal gebieden meer inmenging betekenen vanuit de landelijke politiek. Ook wordt de samenwerking in een regio vanuit het ministerie voorgesteld als een GR. Eind 2020 zal blijken of de lobby van de VNG tegen deze inmenging effect heeft gehad. Voorsortend op de wijzigingen is de samenwerking met de 7 Gelderse regio's versterkt en worden in de regio Midden-IJssel/Oost-Veluwe voorstellen uitgewerkt die leiden tot een betere samenwerking met gecontracteerde aanbieders. Een nieuwe inkoopronde wordt voor 2021 voorzien

Actieplan kosten jeugdzorg en Wmo	
Inhoud	<p>Begin 2019 bleek dat de kosten voor jeugdzorg en Wmo over 2018 fors hoger lagen dan vooraf verwacht. Naar aanleiding hiervan heeft een analyse plaatsgevonden en hierover bent u via een aparte raadsmededeling en de Jaarstukken 2018 geïnformeerd.</p> <p>De analyse is vertaald in een actieplan, waarbij een vijftal actiepunten zijn gedefinieerd waarmee wij o.a. beter en sneller inzicht krijgen in de reeds gedeclareerde en nog te verwachten kosten, signalen kunnen herkennen waarmee wij gericht gesprekken met zorgaanbieders kunnen voeren over zowel de inhoud van de zorg als de administratieve afhandeling. Hiermee hopen we te voorkomen dat we wederom worden verrast door toegenomen kosten en waar mogelijk invloed kunnen uitoefenen.</p> <p>De actiepunten zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Beter prognoses, meer inzicht in toewijzingen en declaraties - Verhoging van kostenbewustzijn en doorontwikkelen procesregie - Meer zicht op verwijzroute voor specialistische jeugd-GGZ - Gerichte, lokaal geïnitieerde accountgesprekken met zorgaanbieders - Verhogen van de baten (rijksuitkering, compensatiemogelijkheden) <p>In 2019 is een start gemaakt met deze actiepunten, in 2020 worden deze acties doorgezet.</p>
Beoogd effect	De acties moeten resulteren in een beter, sneller en completer inzicht in de te verwachten ontwikkelingen binnen de jeugdzorg en Wmo, zowel financieel als beleidsmatig. Los van de autonome ontwikkelingen, kan dit op termijn leiden tot een afremming van toename van de netto lasten of zelfs tot een verlaging ervan, zonder dat dit ten koste gaat van de kwaliteit van de zorg.
Verantwoording Berap 2020	We hebben in 2020 voortgeborduurd op de acties die we hebben ingezet. Een betere prognose van zorgkosten, ondanks Corona, is hiervan het voorbeeld. Door de sluiting van de Hoenderloo Groep van zorgaanbieder Pluryn, zijn we tijdig het gesprek aangegaan om eventuele overdracht van cliënten naar de Beele in beeld te krijgen. Door dit overleg weten we dat er 7 plekken gecreëerd zijn op de Beele en dat er twee voogdijcliënten geplaatst gaan worden.

Kosten voogdijkinderen en wijziging woonplaatsbeginsel	
Inhoud	<p>In 2020 sorteren we voor op de wijziging van het woonplaatsbeginsel. Dat doen we door op verschillende niveaus invloed uit te oefenen op de invoering van de nieuwe regeling en de afsluiting van de huidige financieringssystematiek.</p> <p>Door de wijziging van het woonplaatsbeginsel dalen de kosten die de gemeente Voorst maakt voor voogdijkinderen. Deze kosten worden vanaf 2021 betaald door de gemeente waar de jongere woont voorafgaande aan plaatsing buiten het eigen gezin. Door inzet te plegen op een goede overdracht en een goede financiële afsluiting van de huidige regeling, beperken we het risico op discussies met andere gemeenten en een het risico op niet vergoede kosten.</p> <p>De afsluiting van de zgn. T-2 systematiek biedt een oplossing voor de groei van het aantal voogdijkinderen in 2019 en 2020 die door de systematiek normaal gesproken niet zou worden gecompenseerd.</p>
Beoogd effect	<p>In 2020 bereiden we ons voor op de gevolgen van het nieuwe woonplaatsbeginsel zodat het voortzetten van de zorg van de kinderen waarvoor wij verantwoordelijk blijven gewaarborgd is, zowel in financiële als inhoudelijke zin.</p> <p>Zodra er sprake blijkt van groei in deze jaren en een aanvraagmogelijkheid voor compensatie wordt geboden, zullen wij daar gebruik van maken.</p>
Verantwoording Berap 2020	<p>In 2020 zijn er voorbereidingen getroffen voor de invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel, zodat de overdracht van cliënten soepel kan verlopen. In mei bleek dat de invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel door het ministerie van VWS is uitgesteld. Door de uitstel naar 2022 verschuiven deze activiteiten naar 2021.</p> <p>In 2020 zijn verdere gesprekken gevoerd met Pluryn en het ministerie van VWS over de aanlevering van de spiegelrapportages aan VWS over de cliëntenaantallen. Deze data zijn essentieel voor de correcte vertaling door het CBS en VWS naar de decentralisatieuitkering Jeugd.</p>

Volksgezondheid

Jeugdgezondheidszorg	
Inhoud	De komende periode worden de projecten "Aansluiten bij ouders" en "Kansrijke Start" nader uitgewerkt. Partners binnen de jeugdgezondheidszorg sluiten hier nadrukkelijk bij aan. Binnen "Kansrijke Start" gaan we samen met betrokken aanbieders een aantal doelstellingen uitwerken om daarmee jonge ouders of aankomende ouders te ondersteunen waardoor kinderen een goede start in het leven krijgen.
Beoogd effect	Aansluiten bij ouders: de partners die betrokken zijn bij het gezin sluiten beter aan bij de behoefte en vragen van de ouders. Kansrijke Start: ondersteuning en begeleiding van aankomende en jonge ouders om kinderen een goede start in het leven te kunnen geven.
Verantwoording Berap 2020	Het project 'Aansluiten bij ouders' legt een groot deel van de focus op laagdrempelige aansluiting bij ouders. Hiervoor is begin 2020 een eerste thema-avond georganiseerd en een volgende thema-avond volgt zodra de corona-maatregelen dit toelaten. Kansrijke start is gestart en hierbij wordt samengewerkt vanuit verschillende disciplines om ouders gerichte ondersteuning bij het ouderschap te bieden.

Gezonde Leefstijl	
Inhoud	De komende periode wordt uitvoering gegeven aan de preventieve gezondheidsthema's uit Vitaal Voorst 2017, te weten roken en alcohol. We gaan samen met de Voorster samenleving werken aan een gezonde en veilige omgeving voor kinderen en jongeren om in op te groeien.
Beoogd effect	Onze kinderen en jongeren groeien op in een gezonde omgeving en we doen dat samen. Bewustwording van de risico's van alcohol gebruik en roken onder jongeren en het creëren van een veilige en gezonde omgeving om in op te groeien. Minder jongeren gebruiken alcohol en gaan roken, hun omgeving werkt samen om alcohol- en roken preventie uit te dragen en kinderen worden minder geconfronteerd met ongezond gedrag van volwassenen.
Verantwoording Berap 2020	Het in 2018 gesloten Nationaal Preventieakkoord heeft in 2019 geleid tot het opstarten van lokale en regionale acties op het gebied van roken en alcohol. In de nota Vitaal Voorst van 2017 staan de onderwerpen roken en alcohol genoemd als onderdeel van preventie en gezondheid. In 2020 wordt er met sleutelpartijen uit het onderwijs, jongerenverenigingen en evenementen gewerkt aan verbinding op preventie bij alcohol en jongeren en hun ouders. Er is in 2019 een Lokaal Drankakkoord geformuleerd door deze sleutelpartijen. Het doel is om met zoveel mogelijk lokale partijen naar jongeren toe dezelfde boodschap uit te dragen. Er wordt in 2020 aan een lokale NIX18 campagne gewerkt om dit doel te ondersteunen. Met een publiekscampagne in het najaar wordt aandacht gevraagd voor alcoholpreventie en het aansluiten van zo veel maatschappelijke partners die hun steentje daaraan willen bijdragen. Regionaal is door de GGD het project Rookvrije Generatie ontwikkeld met subsidie van ZonMW. De uitvoering is vertraagd gestart in verband met de corona-crisis en de rol van de GGD daarbij. Doel is om de omgeving van kinderen rookvrij te maken. Vanaf najaar 2020 wordt betrokkenheid bij en deelname aan dit project geïnitieerd bij speellocaties, sportverenigingen en in gemeentelijke gebouwen. Het project duurt t/m 2022

Wat mag het kosten

Exploitatie Programma Gezond Voorst

Taakveld	Omschrijving	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
4-3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	Compensatiepakket coronacrisis, voorschoolse voorziening peuters	-13.000	0	0	0
	Aanvullend compensatiepakket coronacrisis, noodopvang kinderen van ouders met cruciaal beroep	-37.300			
5-1 Sportbeleid en activering	Subsidie sportstimulering	9.000	0	0	0
5-3 Cultuurpres., -prod en participatie	Inzet 1e + aanvullend compensatiepakket coronacrisis, ondersteuning lokale culturele voorzieningen	-126.300	0	0	0
6-1 Samenkracht + burgerparticipatie PR4	Aanvullend compensatiepakket coronacrisis, vrijwilligersorganisaties en buurt- en dorpshuizen	-10.500	0	0	0
	Vluchtelingenwerk	-16.200	0	0	0
	(nieuwe) Wet inburgering	-26.000	0	0	0
6-72 Maatwerk-dienstverlening 18-	Compensatiepakket coronacrisis, inhaalzorg en meerkosten Jeugdzorg	-39.400	0	0	0
	Correctie verwerking rijksuitkering	827.000	0	0	0
7-1 Volksgezondheid	Uitvoering van lokale acties nav het Nationaal Preventieakkoord en Vitaal Voorst 2017 voor de gezondheidsthema's roken en alcohol	-11.000	0	0	0
	Inzet decentralisatieuitkering GIDS Gezond in de Stad	-6.400	0	0	0
	Totaal programma Gezond Voorst	500.900	0	0	0

+ = voordeel / - = nadeel

Nadere toelichting op bovenstaande cijfers:

4-3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Compensatie steunpakket coronacrisis, voorschoolse voorziening peuters

Ouders/verzorgers zijn in maart opgeroepen om de rekening voor de opvang te blijven betalen in deze crisisperiode. Dit gold ook voor ouders/verzorgers van een kind dat gebruik maakt van de gemeentelijke regelingen voorschoolse educatie, peuteraanbod en sociaal medische indicatie. Op deze wijze kon het gemeentelijke aanbod rondom kinderopvang in stand worden gehouden. Daarbij is ook gecommuniceerd dat ouders een vergoeding krijgen voor het betalen van de eigen bijdrage in deze periode. Met deze eenmalige ophoging ontvangen gemeenten middelen om de eigen bijdrage van de ouders/verzorgers te vergoeden voor de hiervoor genoemde periode. De verdeling van het toegevoegd bedrag vindt plaats naar rato van het aandeel van iedere gemeente in de decentralisatie-uitkering Voorschoolse voorziening peuters voor het jaar 2020. De toegekende middelen zijn verantwoord in het overzicht Algemene dekkingsmiddelen.

Aanvullend compensatiepakket coronacrisis, noodopvang kinderen van ouders met cruciaal beroep

Door het kabinet is besloten tot een aanvullend compensatiepakket coronacrisis. Een van de onderdelen betreft de ondersteuning van de Noodopvang van kinderen van ouders met een cruciaal beroep. De toegekende middelen zijn verantwoord in het overzicht Algemene dekkingsmiddelen.

5-1 Sportbeleid en activering

Subsidie sportstimulering

Door de coronacrisis wordt er dit jaar weinig gebruik gemaakt van het budget subsidie sportstimulering. Voor 2020 wordt uitgegaan van 4 aanvragen met het maximale bedrag, hetgeen een eenmalige meevaller oplevert.

5-3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie / 5-6 Media

(Aanvullend) compensatie steunpakket coronacrisis, ondersteuning lokale culturele voorzieningen

Door het kabinet is besloten tot een compensatiepakket coronacrisis. Een van de onderdelen betreft de ondersteuning van lokale culturele voorzieningen. Een totaalbedrag van € 126.300 is toegekend (€ 63.700 uit 1e pakket en € 62.600 uit aanvullend pakket).

De toegekende middelen zijn verantwoord in het overzicht Algemene dekkingsmiddelen.

Cultuurcoach

De cultuurcoach is gestart per 1 juni 2020. Vanwege de coronacrisis verliep de opstart stroef, een reden om de inzet tot 31 december 2021 te verlengen. Na de zomer van 2021 zal er worden geëvalueerd. Voor 2020 is daarom niet het volledige bedrag van € 25.000 benodigd, maar welk deel is nu nog moeilijk in te schatten. Het restant bedrag wordt bestemd in de jaarrekening 2020 voor het jaar 2021.

6-1 Samenkracht + burgerparticipatie PR4

Aanvullend compensatiepakket coronacrisis, Vrijwilligersorganisaties en Buurt- en dorpshuizen

Door het kabinet is besloten tot een aanvullend compensatiepakket coronacrisis. Een van de onderdelen betreft de ondersteuning van Vrijwilligersorganisaties en Buurt- en dorpshuizen.

De toegekende middelen zijn verantwoord in het overzicht Algemene dekkingsmiddelen.

Vluchtelingenwerk

Voor de kosten maatschappelijke begeleiding statushouders is via de algemene uitkering een decentralisatie-uitkering van € 26.000 met de Meicirculaire 2020 ontvangen. Dit bedrag is eenmalig voor 2020. Zie ook de raadsmededeling Meicirculaire 2020.

Wet inburgering

Met de Meicirculaire 2020 is vanaf 2020 in het kader van de nieuwe Wet Inburgering voor de invoeringskosten (incidenteel) en de uitvoeringskosten (structureel) via een integratie-uitkering voor 2020 € 49.000 uitgekeerd. De bedragen voor de volgende jaren zijn reeds primitief verwerkt in de begroting 2021-2024. Zie ook de raadsmededeling Meicirculaire 2020.

6-72 Maatwerkdienstverlening 18-

Rijksuitkering 2019-2020

Met de uitkomsten van de meicirculaire 2019 is de uitkering die wij ontvingen vanuit het rijk voor kosten van maatwerkvoorzieningen voor jeugd verwerkt in de meerjarenbegroting 2020-2023. In de meicirculaire van 2020 is deze uitkering door het ministerie echter verlaagd, omdat de verwachte groei van het aantal voogdijkinderen in 2018/2019 veel lager bleek dan eerst gedacht. Van het budget wordt daarom € 827.000 ingezet om het nadeel van de verlaging voor een groot gedeelte op te vangen. Extrapolatie van de eerste 3 maanden van 2020 (de maanden daarna zijn minder representatief wegens corona) laat een verwachte jaarlast aan maatwerkvoorzieningen zien die past binnen het resterende budget. Er kan echter in het najaar van 2020 nog sprake zijn van een inhaalslag van zorg, of een verhoogde instroom van cliënten, waarop op dit moment nog niet kan worden geanticipeerd.

Compensatiepakket coronacrisis, inhaalzorg en meerkosten Jeugdzorg

Het Rijk heeft met gemeenten afspraken gemaakt over compensatie van de directe meerkosten voor de uitvoering van de Jeugdwet die voortkomen uit de coronamaatregelen en het volgen van de RIVM-richtlijnen. Daarnaast zijn Rijk en gemeenten in gesprek over de extra uitgaven over het geheel van 2020 voor zover die gerelateerd kunnen worden aan een evident uitstel van noodzakelijke zorg. Hierover moeten nog definitieve afspraken worden gemaakt.

De toegekende middelen zijn verantwoord in het overzicht Algemene dekkingsmiddelen.

7-1 Volksgezondheid

Nationaal preventieakkoord/Sportakkoord

In juni is het lokaal sport- en beweegakkoord ingediend bij het Rijk om zo in aanmerking te komen voor het uitvoeringsbudget zoals aangevraagd middels een intentieverklaring. Maar liefst 50 partners hebben dit akkoord ondertekend. Het sportakkoord voldoet aan de criteria die gelden voor de regeling Sportakkoorden. Het uitvoeringsbudget wordt via een SPUK door DUS-I van het ministerie van VWS aan de gemeente overgemaakt. In september is de aftrap met de regiegroep waarna vervolgens het uitvoeringsprogramma weggezet gaat worden. Hiermee geven we invulling aan de lokale uitvoering van het Nationaal preventieakkoord en Vitaal Voorst 2017.

GIDS - Gezond in de Stad

In het kader van het actieprogramma Kansrijke Start van 12 september 2018 zijn middelen via een decentralisatie-uitkering aan het gemeentefonds toegevoegd voor GIDS-gemeenten (Gezond in de stad). Deze gemeenten willen een lokale coalitie vormen rondom de eerste 1000 dagen van kinderen. Niet deelnemende gemeenten zijn begin februari 2020 geïnformeerd dat er een derde tranche van deze impuls beschikbaar komt. Zij hebben zich in de periode van begin februari tot medio april 2020 kunnen aanmelden voor deze derde tranche. Bij de septembercirculaire 2020 is de derde tranche aan het gemeentefonds toegevoegd. Voor Voorst is dit een bijdrage van € 6.400. De toegekende middelen zijn verantwoord in het overzicht Algemene dekkingsmiddelen. De middelen voor de jaarschijven 2021-2022 zijn in de Meerjarenprogrammabegroting 2021-2024 verwerkt.

2.5 Sociaal Voorst

Wat willen we bereiken (Coalitieprogramma 2018-2022)

De komende jaren wordt de transformatie in de zorg verder zichtbaar. De decentralisaties zijn ingevoerd in de Voorster samenleving. Nu komt het erop aan om iedereen te betrekken bij de mogelijkheden om samen aan een hechtere gemeenschap te bouwen waarin de aandacht voor elkaar op de voorgrond staat.

Project "Vorst onder de loep" (Preventie)

"We leven gezond en ontspannen samen en de kwaliteit van leven is in alle kernen goed. Onze kinderen groeien veilig op. We staan voor elkaar klaar en iedereen mag er zijn." Door deze visie - met 101 onderliggende doelen - na te streven willen we als Voorster samenleving de kans verkleinen dat inwoners van onze gemeente in problemen komen. Met inwoners, verenigingen, ondernemers, maatschappelijke organisaties en gemeente werken we de komende vier jaar bewustwording, programma's en acties om dit te bereiken. We zetten gezamenlijk een beweging in gang om op een andere manier samen te werken voor onze doelgroep.

Maatwerkdienstverlening 18+

Met de inwerkingtreding van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) in 2012 zijn gemeenten verantwoordelijk geworden voor de schuldhulpverlening. Preventie is het sleutelwoord als er gekeken wordt naar de gevolgen van hoge schulden. Alle mogelijkheden moeten worden toegepast voor een snellere afhandeling en goede monitoring van de schuldhulpverleningsprocessen. De ruimte die het huidige kabinet daarvoor geeft moet optimaal gebruikt worden.

Per januari 2019 is de nieuwe integrale raamovereenkomst voor Jeugd, Wmo en MO/BW in werking getreden. Met de raamovereenkomst is een meerjarig contract aangegaan met zorgaanbieders. Door de integrale producten en tarieven is bijgedragen aan de doorlopende zorglijn. Cliënten en aanbieders worden hierdoor naar verwachting minder gehinderd door verschillende wetgeving en leeftijdsgrenzen. Door beter toezicht te houden op de kwaliteit van zorg wordt ook gewaakt voor zorgaanbod dat onvoldoende voldoet aan de eisen van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning. De komende jaren wordt deze nieuwe vorm van toezicht geëvalueerd en zo nodig doorontwikkeld. Ervaringen met zorgaanbod van onvoldoende kwaliteit hebben tot deze vorm van toezicht geleid. De financiële consequenties van de integrale tarieven wordt doorlopend gemonitord.

De eigen bijdragesystematiek (abonnementstarief) gaat landelijk op de schop. Eén vaste eigen bijdrage, los van inkomen, maakt het voor burgers aantrekkelijker om gebruik te maken van gemeentelijke voorzieningen. De kosten zullen voor de gemeente waarschijnlijk sterk toenemen.

Samenkracht en burgerparticipatie

De Voorster samenleving wordt ouder in de komende twintig jaar. Dat brengt met zich mee dat mantelzorg toeneemt, maar ook dat buurtzorg verandert en dat meer gebruik moet kunnen worden gemaakt van huisautomatisering en mantelzorgwoningen. Dat zijn processen die de gemeente moet signaleren en waar mogelijk ondersteunen. De vergrijzing levert ook de mogelijkheid van grotere betrokkenheid van ouderen met de samenleving op. Vitaler op hogere leeftijd geeft kansen die wij moeten aangrijpen. Daarbij speelt ontmoeting een prominente rol.

Inkomensregelingen

Met de invoering van de Participatiewet is de gemeente nog nadrukkelijker verantwoordelijk voor de uitstroom van uitkeringsgerechtigden. In 2016 is er een visie ontwikkeld over hoe wij mensen met een achterstand op de arbeidsmarkt gaan ondersteunen naar werk en/of een zinvolle dagbesteding. Op deze visie en beleid hebben wij een nota "plek op de werkvloer" ontwikkeld waarin wij met onze maatschappelijke partners komen tot een (lokaal) aanbod van activiteiten waarmee zoveel mogelijk groepen worden bediend. In 2019 willen wij de acties uit deze nota voortzetten.

Maatwerkvoorzieningen (WMO)

De aanbesteding van hulpmiddelen is in september 2018 afgerond. Per 1 oktober 2018 hebben we overeenkomsten met 3 leveranciers. Hiermee bereiken we dat gebruikers van hulpmiddelen meer keuzes hebben gekregen. Doordat klanttevredenheid bepalend wordt voor het toewijzen van opdrachten aan leveranciers, verwachten we dat dit een positieve prikkel wordt ten aanzien van de kwaliteit van dienstverlening. Dit gaan we in komende jaren continu monitoren.

Activiteiten

Samenkracht en burgerparticipatie

Project "Vorst onder de Loep" (Preventie)	
Inhoud	<p>In de uitvoeringsfase werken we met alle betrokken partijen (gemeente, maatschappelijke partners, burgers en commerciële partijen) aan het bereiken van de doelen zoals met de samenleving geformuleerd. Hiervoor financiert de gemeente een uitvoerings- c.q. aanjaagteam.</p> <p>De gemeente zelf is een belangrijke partij bij de uitvoering en voert de komende jaren een aantal programma's op actuele thema's en vele grotere en kleinere acties uit. De uitvoering hiervan vraagt inzet van middelen (tijd en geld) van de gemeente. Hiervoor zoekt het projectteam met de gemeente naar externe middelen (Rijksoverheid, provincie, fondsen), zoals bij het Koploperschap Onafhankelijke Cliëntondersteuning al gelukt is. Daar waar de uitvoering niet binnen het bestaande beleid past of wanneer externe middelen niet beschikbaar blijken te zijn en aanvullende middelen nodig zijn, worden hiervoor aan u voorstellen gedaan.</p> <p>Informatie over de acties en de voortgang zijn beschikbaar via de monitoring die eens per kwartaal beschikbaar komt en via de website zodus.nu.</p>
Beoogd effect	<p>Het team ondersteunt de partijen met inhoudelijke input vanuit de analyse van Vorst onder de Loep, verbindt partijen met elkaar en ondersteunt partijen in hun communicatie, onder meer voor het beter bereiken van de doelgroep. Ook wordt hierdoor invulling gegeven aan de doelstelling van de transformatie, waaronder een verschuiving naar meer preventieve hulp binnen het Sociaal Domein.</p>
Verantwoording Berap 2020	<p>Het aanjaagteam zal de laatste twee jaar van de looptijd van het project de focus vooral hebben op borging, dat wil zeggen het creëren van een gedegen voedingsbodemp en basisinfrastructuur in de de Voorster samenleving en in de ambtelijke organisatie die de randvoorwaarden biedt voor preventief werken en de transformatie. Het aanjaagteam zal zijn activiteiten relateren aan de uitvoering van het meerjarenprogramma vastgelegd in de Meerjarenbeleid sociaal domein 2020- 2023.</p> <p>Het vertrek van de projectleider medio dit jaar vormt een natuurlijk moment om , in samenhang met de genoemde focusaanbrenging, enigszins terug te schakelen in formatieve omvang van het aanjaagteam als eerste stap in het, uiteindelijk aan het einde van het project, volledig overlaten van taken en verantwoordelijkheden aan de reguliere ambtelijke organisatie. Zie verder onder het kopje 'wat mag het kosten'.</p>

Koplopergemeente onafhankelijke cliëntondersteuning	
Inhoud	<p>In de meicirculaire gemeentefonds 2019 zijn aan 24 gemeenten middelen toegekend voor te fungeren als koplopergemeenten in het kader van cliëntondersteuning. Inwoners van gemeenten hebben op grond van de Wmo recht op gratis onafhankelijke cliëntondersteuning die hen helpt bij het verhelderen van de ondersteuningsvraag en het krijgen van passende hulp.</p>
Beoogd effect	<p>We geven invulling aan onze koplopersrol. In 2020 definiëren we een aantal activiteiten waarmee we onafhankelijke cliëntondersteuning op een goede manier vorm geven.</p>
Verantwoording Berap 2020	<p>Wij hebben het koploperproject uitgewerkt in twee deelprojecten: ten eerste versterking en borging van algemene onafhankelijke cliëntondersteuning en ten tweede het ontwikkelen van specifieke cliënteondersteuning voor inwoners met een lichte verstandelijke beperking (LVB) of een autisme spectrum stoornis (ASS). De beide deelprojecten zijn vertaald in uitvoeringsplannen die inmiddels in uitvoering zijn. De uitvoeringsplannen vormen een integraal onderdeel van de transformatie operatie in het sociaal domein en zijn in de tranformatieaanpak verweven.</p> <p>Het tweede deelproject heeft een half jaar vertraging opgelopen door de coronacrisis. Om het deelproject tot een goed einde te brengen is verlengde inzet van de projectleider nodig.Zie onder het kopje 'wat mag het kosten'.</p>

Wijkteams

Integrale frontoffice Sociaal Domein	
Inhoud	In het kader van de revitalisering van het gemeentehuis, worden twee lijnen parallel aan dit proces en elkaar uitgewerkt; de implementatie dienstverlening in het nieuwe gemeentehuis en de integrale frontoffice sociaal domein. De tijdelijke huisvesting van het sociaal domein in het kulturhus geeft de mogelijkheid om te gaan starten met de inrichting van een integrale frontoffice voor Jeugd, WMO en Participatie. Aandachtspunten die zowel organisatiebreed als binnen het sociaal domein spelen zijn o.a. laagdrempeligheid, servicegerichtheid, deskundigheid, registratie en transparantie.
Beoogd effect	De ervaringen die we gaan opdoen in het kulturhus worden expliciet meegenomen in het proces om te komen tot een vernieuwde en toekomstbestendige inrichting van dienstverlening gemeente breed.
Verantwoording Berap 2020	De coronamaatregelen hebben een grote impact gehad op hoe de toegangen (CJG en MNV) hun werk konden of moesten uitvoeren. De focus heeft gelegen op het op een zo praktisch en goed mogelijke manier, binnen de richtlijnen van het RIVM, de veiligheidsregio en de gemeente, kunnen bereiken van onze burgers. Op dit moment hebben de toegangen nog steeds te maken met deze maatregelen, zoals zoveel mogelijk hulp op afstand, zoveel mogelijk thuiswerken etc. Of en hoe dit de doelstellingen rondom een integrale frontoffice op langere termijn beïnvloedt, is nog niet in te schatten.

Inkomensregelingen

Schuldhelpverlening	
Inhoud	Het beleid voor schuldhelpverlening is in ontwikkeling. Er is sprake van ontvlechting van de samenwerking met de Stadsbank Apeldoorn, en er volgt een aanbestedingsprocedure in het najaar van 2019 waarbij we zoeken naar een nieuwe partij om ons te ondersteunen bij het realiseren van onze doelstellingen. De nota schuldhelpverlening beschrijft onze doelstellingen en streeft een integrale aanpak van vroegsignalen en preventie tot nazorg na.
Beoogd effect	Wij zetten in op het aanbieden van een efficiënte en kwalitatieve hoogwaardige integrale dienstverlening met behalve een goede schuldregelingsaanpak ook een aanpak gericht op preventie/vroegsignalering en de juiste nazorg. Wij waarborgen een goede overdracht en ontvlechting van de samenwerking met de Stadsbank Apeldoorn. Ook verwachten we op lange termijn dat de kosten door een nieuw contract met een andere partij lager zullen zijn. Omdat we nog ervaring op moeten doen binnen de nieuwe afspraken met de nog te contracteren partij, is hierover op dit moment echter nog geen zekerheid.
Verantwoording Berap 2020	Door goede afstemming en korte lijnen tussen de vaste partners Stimenz, Plangroep, Mens en Welzijn en gemeente ligt er een stevige basis voor goede dienstverlening. Het proces van vroegsignalering, nazorg en monitoring is ingericht. De plannen rondom integrale schuldhelpverlening inclusief preventie in brede zin zijn uitgewerkt in de aanvullende nota schuldhelpverlening 2020-2023. Het ligt in de verwachting dat het aantal inwoners dat een beroep doet op schuldhelpverlening vanaf september 2020 zal stijgen vanwege de Corona crisis. Tot nu toe is echter nog geen sprake van een substantiële stijging.

Maatwerkvoorzieningen natura immaterieel Wmo	
Inhoud	De nieuwe raamovereenkomst voor jeugdhulp, Wmo en Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen is gestart op 1 januari 2019 en heeft een looptijd van tenminste 3 jaar. Door meer met integrale producten en tarieven te werken wordt de organisatie van de zorg aan klanten verbeterd. Door meer aandacht te hebben voor kwaliteit en toezicht kunnen we als regio en als gemeente beter vinger aan de pols houden wat betreft de uitvoering van de raamovereenkomst. Tegelijkertijd hebben we in deze raamovereenkomst invulling gegeven aan de eis voor het vergoeden van zorg op basis van reële tarieven. Dat betekent dat toename van kosten van zorgaanbieders (denk bijvoorbeeld aan loonontwikkeling als gevolg van cao-afspraken) een direct gevolg hebben op de tarieven en daarmee de totale kosten. Dat kan betekenen dat ondanks een betere kwaliteit van zorg of een verschuiving van maatwerk naar voorliggende voorzieningen de kosten de komende jaren toch nog verder zullen gaan stijgen.
Beoogd effect	Wij werken inmiddels aan een brede evaluatie van het Sociaal Domein en zullen dit in 2020 vertalen naar een nieuwe meerjarenbeleidsnota.

Maatwerkvoorzieningen natura immaterieel Wmo vervolg	
Verantwoording Berap 2020	<p>De raad heeft de nota 'evaluatie transitie sociaal domein' op 27 januari 2020 vastgesteld. De beleidskaders voor het sociaal domein voor de komende jaren zijn vastgelegd in het Meerjaren beleidsplan 2020-2024.</p> <p>De huidige raamovereenkomst heeft geleid tot een ruimere keuzevrijheid voor de klant en meer aandacht voor de kwaliteit van zorg. Tegelijkertijd zijn echter de kosten inderdaad toegenomen als gevolg van reële tarieven in de zorg waardoor tarieven zijn gestegen, een hogere instroom (door vergrijzing en de gelijke eigen bijdrage voor iedereen - het abonnementstarief) en minder inkomsten (dalende inkomsten van eigen bijdrages als gevolg van datzelfde abonnementstarief).</p>

Actieplan kosten jeugdzorg en Wmo	
Inhoud	<p>Begin 2019 bleek dat de kosten voor jeugdzorg en Wmo over 2018 fors hoger lagen dan vooraf verwacht. Naar aanleiding hiervan heeft een analyse plaatsgevonden en hierover bent u via een aparte raadsmededeling en de Jaarstukken 2018 geïnformeerd.</p> <p>De analyse is vertaald in een actieplan, waarbij een vijftal actiepunten zijn gedefinieerd waarmee wij o.a. beter en sneller inzicht krijgen in de reeds gedeclareerde en nog te verwachten kosten, signalen kunnen herkennen waarmee wij gericht gesprekken met zorgaanbieders kunnen voeren over zowel de inhoud van de zorg als de administratieve afhandeling. Hiermee hopen we te voorkomen dat we wederom worden verrast door toegenomen kosten en waar mogelijk invloed kunnen uitoefenen.</p> <p>De actiepunten zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Betere prognoses, meer inzicht in toewijzingen en declaraties - Verhoging van kostenbewustzijn en doorontwikkelen procesregie - Meer zicht op verwijzingsroute voor specialistische jeugd-GGZ - Gericht, lokaal geïnitieerde accountgesprekken met zorgaanbieders - Verhogen van de baten (rijksuitkering, compensatiemogelijkheden) <p>In 2019 is een start gemaakt met deze actiepunten, in 2020 worden deze acties doorgezet.</p>
Beoogd effect	De acties moeten resulteren in een beter, sneller en completer inzicht in de te verwachten ontwikkelingen binnen de jeugdzorg en Wmo, zowel financieel als beleidsmatig. Los van de autonome ontwikkelingen, kan dit op termijn leiden tot een afremming van toename van de netto lasten of zelfs tot een verlaging ervan, zonder dat dit ten koste gaat van de kwaliteit van de zorg.
Verantwoording Berap 2020	We hebben in 2020 voortgeborduurd op de acties die we hebben ingezet. Een betere prognose van zorgkosten, mede in relatie tot de Corona-crisis, is hiervan het voorbeeld. Door de sluiting van de Hoenderloo Groep van zorgaanbieder Pluryn, zijn we het gesprek aangegaan om eventuele overdracht van cliënten naar de Beele in beeld te krijgen. Door dit overleg weten we dat er 7 plekken gecreëerd zijn op de Beele en dat er twee voogdijcliënten geplaatst gaan worden. Verder zijn er voorbereidingen getroffen voor de invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel, zodat de overdracht van cliënten soepel kan verlopen. Door uitstel naar 2022 verschuiven deze activiteiten naar 2021.

Geëscaleerde zorg 18+

Regioaanpak Huiselijk geweld en kindermishandeling 2020-2023	
Inhoud	In 2020 begint de uitvoering van de nieuwe regio-aanpak Huiselijk Geweld en Kindermishandeling. Hierbij wordt aangesloten bij het landelijke programma Geweld hoort nergens thuis met de speerpunten: Eerder en beter in beeld, stoppen en duurzaam oplossen en aandacht voor specifieke groepen.
Beoogd effect	Een betere vroegsignalering en monitoring van slachtoffers en daders van huiselijk geweld en kindermishandeling in de regio en in onze gemeente. (potentiële) daders en slachtoffers in de gemeente Voorst zijn tijdig in beeld en krijgen de hulpverlening die passend is. We kijken hierbij naar het hele gezin en leggen de verbinding met het domein Veiligheid.

Regioaanpak Huiselijk geweld en kindermishandeling 2020-2023 vervolg	
Verantwoording Berap 2020	<p>De Regio-aanpak Huiselijk Geweld en Kindermishandeling is in de gemeente Voorst vastgesteld. Vanuit deze regio-aanpak worden samen met de 13 andere gemeenten acties opgezet om huiselijk geweld te stoppen en te voorkomen. Een voorbeeld hiervan is de advertentie die in lokale media is verschenen rond het thema ouderenmishandeling.</p> <p>Veilig Thuis Noord Oost Gelderland ontvangt meer meldingen van burens en omstanders n.a.v. wat ze horen en zien in hun directe omgeving en zorgen hebben over de veiligheid, mede veroorzaakt door corona. Veel mensen zijn thuis en zien en horen meer. Teneinde de productiviteit te verhogen, binnen de mogelijkheden van de Corona-maatregelen voor het personeel van Veilig Thuis, is een aantal maatregelen genomen. VTNOG blijft 24/7 bereikbaar en beoordeelt alle meldingen conform afspraken binnen 5 werkdagen (in de praktijk binnen 24 uur op werkdagen). Veilig Thuis prioriteert zaken tussen acute, urgente en reguliere meldingen. Er is interne focus voor het op het oppakken van meldingen. Overleggen, trainingen, secundaire taken zijn tot nader order opgeschort.</p> <p>Desondanks verwacht Veilig Thuis dat de stabiliteit in september/oktober hersteld is en dat VTNOG conform afspraken blijft werken aan de uitvoering van haar opdracht.</p>

Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen	
Inhoud	We zitten volop in de uitvoering van de Transformatie agenda Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen 2016-2020. Hierin en in de regionale en lokale jaarwerkplannen wordt beschreven hoe het beleid van 'beschermd thuis' wordt vormgegeven.
Beoogd effect	Zelfstandig wonen van voormalig GGZ-cliënten mogelijk te maken door aandacht te schenken aan de zorginfrastructuur in de wijk, het welkom in de woonomgeving, het wonen, werk en dagbesteding en de financiële situatie van cliënten.
Verantwoording Berap 2020	In de komende jaren zal het regionale budget inkrimpen, maar dit jaar is er nog sprake van een overschot, een eenmalig bedrag van ca € 300.000 voor de gemeente Voorst.

Wat mag het kosten

Exploitatie Programma Sociaal Voorst

Taakveld	Omschrijving	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
6-3 Inkomensregelingen	Gebundelde uitkering	100.000	100.000	0	0
	Bijstandsverlening	-170.000	-170.000	0	0
	IOAW / IOAZ	100.000	100.000	100.000	100.000
	Vergoeding/voorschot Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo)	4.564.135	0	0	0
	Extra uitkeringen i.h.k.v. Tozo (1 en 2)	-4.564.135	0	0	0
	Project cliëntondersteuning	-45.000	0	0	0
	Mutatie reserve Invest. en incidentele raadsbesluiten.	45.000	0	0	0
6-6 Maatwerkvoorzieningen Wmo	Voorzieningen voor gehandicapten	-250.000	0	0	0
6-11 Samenkracht en burgerparticipatie	Terugschakelen in formatieve omvang aanjaagteam Voorst onder de Loep	105.000	0	0	0
	Mutatie reserve Invest. en incidentele raadsbesluiten.	-105.000	0	0	0
6-71 Maatwerkdienstverlening 18+	Compensatiepakket coronacrisis, inhaalzorg en meerkosten Wmo	-18.700	0	0	0
	Aanvullend compensatiepakket coronacrisis, inkomstenderving eigen bijdrage Wmo	-32.500	0	0	0
	Maatwerkvoorzieningen: stijging Wmo kosten.	-300.000	-500.000	-500.000	-500.000
6-81 Geescaleerde zorg 18+	Maatschappelijke opvang Beschermd wonen: teruggave regionaal budget	300.000	0	0	0
	Maatschappelijke opvang Beschermd wonen: uitkering dak- en thuislozen	-17.600		0	0
	Totaal programma Sociaal Voorst	-288.800	-470.000	-400.000	-400.000

+ = voordeel / - = nadeel

Nadere toelichting op bovenstaande cijfers:

6-3 Inkomensregelingen

Gebundelde uitkering

Er is door het Rijk een verruiming van het macrobudget voor bijstandsuitkeringen voor 2020 en 2021 aangekondigd. Deze verruiming is nodig om de gevolgen van de coronacrisis (gedeeltelijk) op te kunnen vangen.

Bijstandsverlening

Landelijke prognoses en analyses laten zien dat er een significante stijging zal zijn van het aantal mensen met een (bijstand)uitkering. Dit beeld herkennen we; we zien een toename van ruim 10% in het aantal reguliere bijstandsuitkeringen ten opzichte van begin dit jaar. We zitten nu ongeveer weer op het niveau van begin 2019. Of dit een structureel karakter heeft en/of een directe relatie heeft met de gevolgen van de Covid-19 en wat dit betekent in meerjarig kader is op dit moment echter nog niet te zeggen. Het rijk is op de hoogte van deze problematiek, waarvoor momenteel nog geen extra compensatie is voorzien. Hierdoor nemen ook de uitgaven toe. Op basis van extrapolatie van de gemiddelde bedragen per uitkeringsgerechtigde betreft dit zo'n € 170.000 voor 2020. Waarschijnlijk speelt dit effect in 2021 ook nog een grote rol, waardoor een mogelijke afname van deze post niet eerder dan in 2022 wordt verwacht.

IOAW / IOAZ

Het aantal uitkeringen vanuit de IOAW/IOAZ is gestabiliseerd en een stijging wordt niet verwacht. Op basis van extrapolatie van de werkelijke lasten tot en met heden, lijkt de raming echter te hoog. Hierdoor kan een deel van dit budget, namelijk zo'n € 100.000, structureel vrijvallen.

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo) deel 1 en 2

Voor 2020 is er als vergoeding voor de uitkeringen die gemeenten verstrekken onder de Tozo-regeling een bedrag van € 4.564.135 aan ons toegekend. Dit is bedoeld voor de uitkeringen zelf en geldt voor Tozo 1 en 2 gezamenlijk. De einddatum hiervan is 1 oktober 2020. Er is sprake van een mogelijke 3e tranche onder de Tozo-regeling die tot in 2021 door loopt, maar hiervoor zal een aparte beschikking worden ontvangen.

We gaan er op dit moment van uit dat de middelen vanuit het ministerie dekkend zijn. Sinds maart 2020 worden er tussen de 270 en 290 Tozo-uitkeringen verstrekt. De grootste groep hiervan zullen een uitkering gelijk aan een bijstandsuitkering ontvangen (dit is ook het maximale bedrag). Dat betekent dat de verwachte kosten over de periode maart tot en met september ruim € 2 miljoen zullen bedragen. De werkelijke kosten moeten bij onze jaarafsluiting worden verantwoord aan het ministerie. Eventueel teveel ontvangen uitkering zal naar verwachting moeten worden terugbetaald.

Uitvoeringskosten Tozo

De VNG en staatssecretaris Van 't Wout (SZW) hebben overeenstemming bereikt over de vergoeding voor de uitvoeringskosten van de Tozo. Gemeenten ontvangen per besluit op een aanvraag levensonderhoud een vergoeding van € 450 en per besluit op een aanvraag kapitaal € 800.

Onze kosten bestaan vooral uit personele inzet. Deze uren zijn apart bijgehouden. Bij de jaarafsluiting kunnen we hier een definitief uurtarief (op basis van werkelijke kosten) aan toekennen, omdat dan alle personeelskosten bekend zijn. Op dit moment lijken de vergoedingen kostendekkend te zijn.

Project cliëntondersteuning

Door de corona-crisis heeft het deelproject voor specifieke cliëntondersteuning LVB/ASS een half jaar vertraging opgelopen. Daardoor loopt het project langer door. Een deel van de middelen die beschikbaar komen vanuit het terugschakelen in formatieve omvang van het aanjaagteam VodL, zijn nodig om de inzet van de projectleider te verlengen. Er wordt daarom € 45.000 extra toegevoegd vanuit de algemene reserve.

6-6 Maatwerkvoorzieningen Wmo

Voorzieningen voor gehandicapten

Op basis van extrapolatie van de uitgaven verwachten we een overschrijding van € 250.000. Onder invloed van vergrijzing, het wegvallen van verzorgingshuizen en het beleid om langer zelfstandig te blijven wonen, neemt de vraag naar hulpmiddelen en woningaanpassingen toe. Als gevolg van enkele grote woningaanpassingen in 2020 zijn de uitgaven fors toegenomen, waardoor het begrote budget onvoldoende is en bijraming noodzakelijk is.

6-11 Samenkracht en burgerparticipatie

Terugschakelen formatieve omvang aanjaagteam VodL

Het vertrek van de projectleider medio dit jaar vormt een natuurlijk moment om opnieuw de focus aan te brengen binnen het aanjaagteam en enigszins terug te schakelen in formatieve omvang als eerste stap in het, uiteindelijk aan het einde van het project, volledig overlaten van taken en verantwoordelijkheden aan de reguliere ambtelijke organisatie. Hiermee is een voordeel van € 105.000 gemoeid, die terugvloeit in de algemene reserve.

6-71 Maatwerkdienstverlening 18+

Compensatiepakket coronacrisis, inhaalzorg en meerkosten Wmo

Het Rijk heeft met gemeenten afspraken gemaakt over compensatie van de directe meerkosten voor de uitvoering van de Wmo 2015 die voortkomen uit de coronamaatregelen en het volgen van de RIVM-richtlijnen. Daarnaast zijn Rijk en gemeenten in gesprek over de extra uitgaven over het geheel van 2020 voor zover die gerelateerd kunnen worden aan een evident uitstel van noodzakelijke zorg. Hierover moeten nog definitieve afspraken worden gemaakt. De toegekende middelen (€19.200) zijn verantwoord in het overzicht Algemene dekkingsmiddelen.

Aanvullend compensatiepakket coronacrisis, inkomstenderving eigen bijdrage Wmo

De minister van VWS heeft besloten de inning van de eigen bijdrage voor de Wmo (excl. beschermd wonen en opvang) stop te zetten voor de maanden april en mei 2020. Aanleiding hiervoor was het feit dat als gevolg van de coronacrisis een substantieel deel van de zorg en ondersteuning in de Wmo niet (volledig) kon worden geleverd. Vanwege een onevenredige uitvoeringslast voor gemeenten en aanbieders rond het tijdelijk opschorten van de eigen bijdrage is besloten om Wmo-cliënten in genoemde maanden vrij te stellen van de eigen bijdrage. Gemeenten worden gecompenseerd voor de gederfde inkomsten.

Maatwerkvoorzieningen

De stijging van kosten van de afgelopen jaren zet ook dit jaar door, mede vanwege de aanzuigende werking van het abonnementstarief voor de eigen bijdragen. Er is bij de Wmo een minder groot effect van het niet kunnen leveren van zorg dan bij de jeugdzorg zichtbaar. Op basis van extrapolatie van de uitgaven tot en met juni wordt ook dit jaar een overschrijding van het budget verwacht tussen de € 300.000 - € 500.000. Het is duidelijk dat hierbij sprake is van een structureel effect. Wat de invloed van de verminderde zorginzet tijdens de coronamaatregelen is, is nog niet duidelijk.

6-81 Geëscaleerde zorg 18+

Maatschappelijke opvang Beschermd Wonen: teruggave regionaal budget

In de komende jaren zal het regionale budget inkrimpen, maar dit jaar is er nog sprake van een overschot, een eenmalig bedrag van ca €300.000 voor de gemeente Voorst.

De dak- en thuislozen (onderdeel van maatschappelijke opvang) zijn dit voorjaar in het nieuws geweest. Aanleiding was de verdubbeling van het aantal dak- en thuislozen sinds 2009. Redenen voor de staatsecretaris om extra middelen hiervoor vrij te maken (200 miljoen).

Logischerwijs zou je dan denken dat de middelen naar de centrumgemeenten gaan, waar de overige middelen voor maatschappelijke opvang ook heengaan, maar het liep anders. Alle gemeenten, buiten de centrumgemeenten krijgen een bedrag van € 17.600 voor 2020 en € 32.100 voor 2021 toegekend, onder voorbehoud van parlementaire goedkeuring. In de septembercirculaire zijn deze bedragen via een decentralisatie/uitkering verwerkt.

2.6 Veilig Voorst

Wat willen we bereiken (Coalitieprogramma 2018-2022)

Openbare orde en veiligheid

Voorst wil een gemeente zijn waar de bewoners zich verzekerd weten van een veilige leefomgeving: niet alleen in de zin van het voorkomen en bestrijden van criminaliteit en overlast en het voorkomen en bestrijden van rampen, maar ook een veilige leefomgeving op het gebied van bouwen, milieu, evenementen en infrastructuur. Ook sociale veiligheid verdient aandacht. Bij het voorkomen en bestrijden van onveiligheid hoort een adequate en integrale handhavingsaanpak.

Wat gaan we daarvoor doen

Activiteiten

Openbare orde en veiligheid

Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG)	
Inhoud	Om voor de lange termijn te komen tot een sluitende begroting worden diverse scenario's onderzocht over het gewenste dienstverleningsniveau. De mogelijke -ook financiële- consequenties van de diverse scenario's worden in beeld gebracht.
Beoogd effect	Verkrijgen van een sluitende begroting in meerjarenperspectief waarbij de veiligheid voorop staat.
Verantwoording Berap 2020	<p>In januari 2020 is de toekomstvisie van de VNOG vastgesteld. Hiermee kiest het bestuur voor een slagvaardiger organisatie, berekend op hedendaagse en toekomstige veiligheidsrisico's. De VNOG heeft een regionaal risicoprofiel en een beleidsplan opgesteld. In het beleidsplan zit ook het dekkingsplan.</p> <p>Het beleidsplan vormt het strategische beleidskader voor de VNOG en beschrijft de koers voor de komende vier jaar (2021-2024). Deze koers is gebaseerd op het regionaal risicoprofiel en sluit één op één aan op de Toekomstvisie, die het algemeen bestuur van de VNOG heeft vastgesteld en waar u als raad bij betrokken bent geweest. In het regionaal risicoprofiel worden de risico's die zich in de VNOG-regio kunnen voordoen, geïnventariseerd en geanalyseerd. Ook wordt beschreven wat de gevolgen zijn indien het risico zich voordoet. Het dekkingsplan toont de dekking die de brandweervoertuigen en de bemensing van die voertuigen leveren.</p>

Ondermijning	
Inhoud	<p>Inmiddels is er een ondermijningsbeeld van de gemeente samengesteld door het RIEC en bent u hierover geïnformeerd. Op basis van dit beeld zijn er aanbevelingen gedaan door het RIEC.</p> <p>Voor 2020 zijn de belangrijkste aandachtspunten voor de gemeente Voorst:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ We gaan het Bibob-beleid uitbreiden en meer toepassen, onder andere bij vastgoedtransacties, omgevingsvergunning bouwen, subsidies (algemeen) en aanbestedingen. ▪ We gaan u een exploitatievergunningstelsel in de Apv aanbieden gericht op droge horeca en andere risicogevoelige sectoren en we gaan voorstellen om de Apv uit te breiden met artikelen die aansluiten op het thema Outlaw Motorcycle Gangs (OMG's) en het toevoegen van het ondermijningsartikel.
Beoogd effect	Verkrijgen van meer zicht op de (georganiseerde) ondermijnende criminaliteit in onze gemeente.
Verantwoording Berap 2020	Het ondermijningsartikel is toegevoegd aan de Apv waardoor het mogelijk is om een vergunningsplicht op te leggen bij risicogevoelige sectoren. De COVID-19 uitbraak vraagt veel prioriteit en capaciteit van de vakgroep Veiligheid en Handhaving. Hierdoor is het Bibob-beleid nog niet geïmplementeerd in de organisatie. We hopen dit in het eerste en tweede kwartaal van 2021 op te pakken.

Wat mag het kosten

Exploitatie Programma Veilig Voorst

Taakveld	Omschrijving	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
1.1 - Crisisbeheersing en brandweer	Project V1 aan de A1	p.m.	0	0	0
	Declaratie gemeente Deventer	p.m.	0	0	0
1.2 Openbare orde en veiligheid	Leges evenementenvergunningen	0	-10.000	-10.000	-10.000
	Aanvullend compensatiepakket coronacrisis, toezicht en handhaving	-60.000	0	0	0
	Totaal programma Veilig Voorst	-60.000	-10.000	-10.000	-10.000

+ = voordeel / - = nadeel

Nadere toelichting op bovenstaande cijfers:

1.1 - Crisisbeheersing en brandweer

Project V1 aan de A1

In juni 2019 is er tijdens de werkzaamheden aan de A1 een intacte V1 aangetroffen vlakbij het dorp Wilp. In maart 2020 is het explosief geruimd. De ruiming ging gepaard met het ontruimen van de volledige dorpskern in Wilp. De voorbereiding van dit project heeft veel capaciteit gevraagd. Inmiddels zijn de kosten in beeld gebracht, deze worden in 2020 conform afspraak gedeclareerd bij gemeente Deventer. Zij brengen dit door middel van de bestaande suppletie-regeling bij het Rijk in rekening.

1.2 Openbare orde en veiligheid

Leges evenementenvergunningen

De legestarieven zijn per 1 januari 2020 veranderd. Hierdoor worden de risicovolle evenementen zwaarder belast. Door deregulering in de APV is er meer ruimte voor vergunningsvrije en meldingsplichtige evenementen die geen of minder leges opleveren.

Door de COVID-crisis zijn er niet of nauwelijks inkomsten van evenementen in 2020. Bij het Voortgangsbericht 2020 is de raming voor het jaar 2020 met € 20.000 naar beneden bijgesteld. Vooruitkijkend naar 2021 is de voorspelling dat het aantal evenementen nog niet op het reguliere aantal zal uitkomen. De organisatie van Ground Zero en Stichting Klompenfeest hebben beide aangegeven van plan te zijn om hun evenementen weer te organiseren. Kleine en lokale organisaties zullen afwachtend zijn met het organiseren van evenementen. Schatting is dat 50% minder aan leges binnenkomt.

Door het kabinet is besloten tot een aanvullend compensatiepakket coronacrisis. Een van de onderdelen betreft de ondersteuning van verminderde inkomsten Precariobelasting en markt- en evenementenleges. Voor de gemeente Voorst geldt het voornamelijk voor verminderde inkomsten evenementenleges. Een bedrag van € 31.600 is bij de septembercirculaire 2020 toegekend en verantwoord in het overzicht Algemene dekkingsmiddelen. Hiermee is compensatie toegekend voor de reeds afgeraamde evenementenleges.

Aanvullend compensatiepakket coronacrisis, toezicht en handhaving

Gemeenten worden gecompenseerd voor de extra toezicht- en handhavingskosten als gevolg van de coronamaatregelen; onder andere de extra inzet van boa's en de extra verkeersmaatregelen. Bij de septembercirculaire 2020 is hiervoor een bedrag van € 60.000 toegekend. Dit is verantwoord in het overzicht Algemene dekkingsmiddelen.

2.7 Dienstverlenend Voorst

Wat willen we bereiken (Coalitieprogramma 2018-2022)

Samenkracht en burgerparticipatie

Voorst wil een open en transparant bestuursorgaan zijn en geeft daarom op een open en constructieve manier vorm aan communicatie met de samenleving. Nieuw beleid vanuit de gemeente moet, waar mogelijk en relevant, tijdig worden getoetst door inwoners, waarbij ook nog invloed uitgeoefend kan worden tijdens het proces. Voorst stelt zich dan ook open voor initiatieven die vragen om eigen bestuur en verantwoordelijkheid nemen door inwoners.

De dorpscontactpersonen hebben bewezen een nuttige schakel te zijn tussen inwoners en tussen de kernen en het gemeentebestuur. Dit beleid wordt de komende jaren voortgezet. Naar analogie van de andere kernen worden de mogelijkheden verkend voor een contactpersoon in de kern Twello.

Bestuur

Het actief ondersteunen van mensen die zich mogelijk willen inzetten voor de besluitvorming in de gemeente heeft geleid tot het meedoen van nieuwe inwoners bij de gemeentelijke verkiezingen. Deze ontwikkeling wordt verder gestimuleerd door onder meer scholen daar actief bij te betrekken, maar ook de gemeenteraad zelf hier initiatieven in te laten ontploien.

De gemeente Voorst is een actief deelnemer aan regionale overlegvormen vaak in de vorm van een gemeenschappelijke regeling. Transparantie is hierbij van belang waardoor de gemeenteraad tijdig kan aangeven in welke richting beleidsvoorstellen zich zouden moeten ontwikkelen. Om deze transparantie te bevorderen wordt met de diverse partijen hierover in overleg getreden en afspraken gemaakt.

Beheer gebouwen

De gemeente als overheid moet het goede voorbeeld geven aan haar inwoners hoe om te gaan met haar gebouwen in relatie tot duurzaamheid. Het beste voorbeeld is hierbij het huidige gemeentehuis. Het huidige gebouw wordt gerevitaliseerd en aangepast aan de moderne eisen op het terrein van klimaatbeheersing, energieverbruik en arbo-wetgeving.

Wat gaan we daarvoor doen

Activiteiten

Bestuur

Samenkracht en burgerparticipatie

Dorpscontactpersonen	
Inhoud	Een dorpscontactpersoon kan een nuttige schakel zijn tussen inwoners en het gemeentebestuur en kan ondersteunen bij het ontwikkelen van initiatieven en leggen van verbindingen door inwoners. In alle kernen met uitzondering van Twello, De Vecht, Nijbroek en Steenenkamer zijn inmiddels dorpscontactpersonen werkzaam. Er wordt momenteel onderzocht of het wenselijk is om ook in Twello een dorpscontactpersoon te hebben.
Beoogd effect	Als het inderdaad wenselijk is om een dorpscontactpersoon in Twello te hebben, willen wij deze in 2020 aanstellen.
Verantwoording Berap 2020	In september 2020 starten we een pilot rondom een wijkgerichte aanpak in Twello. Hiervoor werken we samen met de opleiding Management voor de Leefomgeving van Hogeschool Van Hall Larenstein in Velp. Uit de pilot moet in het voorjaar van 2021 blijken welke wensen er in Twello zijn rondom het hebben van een dorpscontactpersoon of meerdere contactpersonen in de wijken.

Herdenken en vieren	
Inhoud	In 2020 is het 75 jaar geleden dat de geallieerden Nederland bevrijd hebben. Dit lustrumjaar staat in het teken van de bevrijding, vrede en vrijheid. Om hier in de Gemeente Voorst uitvoering aan te geven, organiseren we in samenwerking met inwoners, verenigingen en organisaties uit de gemeente in 2020 onder andere twee evenementen ter nagedachtenis van belangrijke gebeurtenissen. Het gaat dan om operatie Cannonshot en de terugkeer van het prinselijk gezin op Vliegveld Teuge. Daarnaast richt het project zich op het besef en de beleving van vrijheid bij jongeren door middel van duurzame educatie en een interactieve fietsroute.
Beoogd effect	Twee evenementen waarmee we in 2020 en de jaren daarna de waarde van vrijheid vieren en beleven in de gemeente Voorst.
Verantwoording Berap 2020	In 2020 is er met lokale initiatiefnemers gewerkt aan een programma voor het jubileumjaar Voorst Herdenkt 75 jaar vrijheid. Er stonden veel activiteiten op de planning, maar helaas konden veel herdenkingsactiviteiten door het coronavirus niet door gaan. Wel is de interactieve fietsroute voor jonge gezinnen gerealiseerd. De Provincie Gelderland is als subsidieverstrekker akkoord gegaan met verlenging van de subsidieregeling tot 2021. Daarom is besloten om het gehele herdenkingsjaar met de evenementen Operatie Cannonshot en Teuge Remembers te verplaatsen naar 2021. Samen met lokale initiatiefnemers en partners wordt er gekeken naar de invulling van de evenementen en aansluiting van andere activiteiten voor een nieuw programma van Voorst Herdenkt 75 + 1 jaar vrijheid.

Beheer gebouwen

Renovatie gemeentehuis	
inhoud	In 2020 treffen wij de voorbereidingen op de daadwerkelijke renovatiewerkzaamheden: opmaken bestek op basis van het definitief ontwerp, voorbereiding en uitvoering aanbestedingsproces, werkvoorbereiding.
beoogd effect	De voorbereidende werkzaamheden zijn afgerond zodat de daadwerkelijke renovatie kan starten.
Verantwoording Berap 2020	De sloop van het gemeentehuis is voorspoedig en volgens planning afgerond. De aanbesteding bouwkundige werken & E/W-installaties loopt en de offertefase eindigt op 6 oktober 2020. Voor beide aanbestedingen zijn er, conform de aanbestedingsprocedure, 5 partijen die de bestekken hebben ontvangen en die hun aanbieding mogen doen. Het project verloopt volgens planning.

Wat mag het kosten

Exploitatie Programma Dienstverlenend Voorst

Taakveld	Omschrijving	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
0-1 Bestuur	Toelagen college en raad	-58.200	0	0	0
	Projectleider audiovisuele middelen raad	-46.980	0	0	0
0-2 Burgerzaken	Aanvullend compensatiepakket coronacrisis, extra kosten verkiezingen 2021 ivm Covid-19	-55.000	0	0	0
0-3 Beheer overige gebouwen	Het Kleine Zand Teuge	-5.500	-5.500	-5.500	-5.500
	Premie verhoging brandverzekering	-46.500	-46.500	-46.500	-46.500
	Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (EPBD III)	-5.000	0	0	0
6-12 Samenkracht en burgerparticipatie PR 7	Brede impuls combinatiefuncties/ buurtsportcoaches	-2.000	0	0	0
	Totaal programma Dienstverlenend Voorst	-219.180	-52.000	-52.000	-52.000

+ = voordeel / - = nadeel

Nadere toelichting op bovenstaande cijfers:

0-1 Bestuur

Toelagen college en gemeenteraad

Bij de raming van de bestuurskosten voor de begroting over 2020 zijn de toelagen van het college en de raad wel meegenomen voor de berekening van de eindheffing maar de toelagen zelf zijn niet meegenomen in de raming.

Projectleider audiovisuele middelen raad

In 2021 vervangen we de audiovisuele middelen van de raad. Dit is een zeer gespecialiseerd product, wat vraagt om specifieke kennis en een juiste aanbesteding. Om tijdig in het bezit te zijn van een nieuw en adequaat raadsinformatiesysteem en bestuurlijk besluitvormingssysteem hebben wij ervoor gekozen een projectleider aan te stellen voor de begeleiding van de aanbesteding.

0-2 Burgerzaken

Aanvullend compensatiepakket coronacrisis, extra kosten verkiezingen 2021 Covid-19

Door het kabinet is besloten tot een aanvullend compensatiepakket coronacrisis. Een van de onderdelen betreft de ondersteuning van de extra kosten voor de verkiezingen in 2021 ivm Covid-19. De toegekende middelen worden gereserveerd en ingezet in 2021.

De toegekende middelen zijn verantwoord in het overzicht Algemene dekkingsmiddelen.

0-3 Beheer overige gebouwen

Het Kleine Zand Teuge

De aankoop van het KIJK-project Teuge resulteert in een verhoging van de exploitatielasten van € 5.500 per jaar. Er is nog geen rekening gehouden met eventuele huuropbrengsten, omdat dit nog niet definitief is.

Verhoging premie brandverzekering

In 2020 hebben wij de brandverzekering moeten aanbesteden. De verzekeringsmaatschappijen hebben de huidige contracten opgezegd. Het beperkte aanbod van verzekeringsmaatschappijen die zich willen inschrijven binnen de overheidsmarkt en de grote risico's die hiermee gemoeid zijn, hebben geleid tot een flinke premieverhoging.

Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (EPBD III)

In verband met de tweede herziening van de Europese richtlijn energieprestatie van gebouwen (EPBD III) is via een taakmutatie in de algemene uitkering een budget beschikbaar gesteld. De te maken uitvoeringskosten worden hier verantwoord. Zie ook de raadsmededeling Meicirculaire 2020.

6-12 Samenkracht en participatie PR7

Brede impuls combinatiefuncties/buurtsportcoaches

De integratieuitkering Brede impuls combinatiefuncties / buurtsportcoaches zijn licht bijgesteld. De raming voor de uitvoeringskosten worden hier verhoogd. Zie ook de raadsmededeling Meicirculaire 2020.

2.8 Algemene dekkingsmiddelen en financieringen

Exploitatie Algemene Dekkingsmiddelen

Taakveld	Omschrijving	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
0-7 Algemene uitkering gemeentefonds	Meicirculaire 2020 gemeentefonds	640.000	0	0	0
	Compensatiepakket coronacrisis	268.800	0	0	0
	Aanvullend compensatiepakket coronacrisis	367.900	0	0	0
	Septembercirculaire 2020 gemeentefonds	29.100	0	0	0
0-9 Vennootschapsbelasting	Aanslagen Vpb over de jaren 2016, 2017 en 2018 en voorlopige aanslag 2020	-196.900	0	0	0
	Aanwending algemene reserve vrij aanwendbaar	196.900	0	0	0
	Totaal Algemene dekkingsmiddelen en financieringen	1.305.800	0	0	0

+ = voordeel / - = nadeel

Nadere toelichting op bovenstaande cijfers:

0-7 Algemene uitkering gemeentefonds

Meicirculaire 2020 Algemene uitkering Gemeentefonds

(bedrag x € 1.000)

	2020	2021	2022	2023	2024
Algemene uitkering Septembercirculaire 2019	39.420	39.650	39.716	39.938	40.092
Algemene uitkering Meicirculaire 2020	40.442	38.850	39.145	39.127	39.125
Verschil Meicirculaire 2020 t.o.v. Septembercirculaire 2019	1.022	-800	-571	-811	-967
Reeds verwerkt in de begroting 2020 (raadsbesluit 23-3 en 20-4-2020)	-382	0	0	0	0
Saldo	640	-800	-571	-811	-967
<i>Totaal te reserveren voor specifieke taken per programma</i>					
Programma 3 Bedrijvig Voorst	-103	-94	-100	-67	-101
Programma 4 Gezond Voorst	-75	-32	-70	-77	-77
Programma 7 Dienstverlenend Voorst	-7	-2	-2	-2	-2
In mindering te reserveren	-185	-128	-172	-146	-180
Netto financieel effect Meicirculaire 2020	455	-928	-743	-957	-1.147

In de raadsmededeling van 12 juni 2020 (2020-34950) is de raad reeds geïnformeerd over de financiële gevolgen van de meicirculaire 2020 algemene uitkering gemeentefonds. In deze bestuursrapportage worden de financiële gevolgen voor 2020 verantwoord.

Het netto financieel effect van de meicirculaire 2020 na reservering van vergoedingen voor specifieke taken bedraagt voor 2020 in totaal € 455.000 voordelig. De gevolgen voor 2021-2024 zijn reeds verwerkt in de primitieve raming van de Meerjarenprogrammabegroting 2021-2024.

Septembercirculaire 2020 Algemene uitkering Gemeentefonds

De septembercirculaire 2020 is op Prinsjesdag verschenen. De belangrijkste onderwerpen in deze circulaire zijn:

- geen aanpassing van de accessen 2020 t/m 2024 ten opzichte van mei 2020. De jaren 2020 en 2021 zijn al bij de meicirculaire 2020 bevroren en daardoor maken de fondsbeheerders ook voor de jaren daarna geen nieuwe accresstanden bekend;
- de financiële vertaling van twee compensatiepakketten coronacrisis. Onderdeel daarvan is het incidenteel terugdraaien van de zgn. opschalingskorting in de jaren 2020 en 2021;
- een voorschot op de onderschrijding van het plafond van het BTW compensatiefonds 2020 (BCF) ad € 96,5 mln.
- een viertal taakmutaties:
  - uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten tbv Jeugdzorg 2021 € 6,2 mln
  - idem tbv WMO 2021 € 18,0 mln
  - handhaving energielabel C kantoren 2020 € 0,5 mln
  - waterschapsverkiezingen structureel vanaf 2020 € 2,8 mln
- er worden nieuwe decentralisatie-uitkeringen gepresenteerd. Daarnaast zijn wijzigingen aangebracht in enkele bestaande decentralisatie-uitkeringen;
- voor 2022 wordt eenmalig aanvullend € 300 miljoen toegevoegd aan de algemene uitkering voor het jeugdzorgbudget.

Compensatiepakketten coronacrisis

Het kabinet heeft in overleg met de medeoverheden besloten tot een tweetal compensatiepakketten coronacrisis. Het betreft een eerste pakket voor compensatie van de hogere uitgaven en gedeerde inkomsten als gevolg van de huidige crisis voor de periode tot 1 juni 2020 en een aanvullend pakket voor compensatie tot eind 2020. Deze pakketten zijn nu financieel vertaald in de septembercirculaire 2020. De toegekende middelen zijn verantwoord in dit overzicht Algemene dekkingsmiddelen en zijn vervolgens per onderdeel als uitvoeringsbudget of compensatie gedeerde inkomsten in de betreffende programma's opgenomen.

Een onderdeel van de compensatiepakketten is ook het incidenteel schrappen van de verhoging van de opschalingskorting. In 2012 werd ingezet op een opschaling van gemeenten en dit zou moeten leiden tot besparingen door schaalvoordelen, verminderen van toezicht, vereenvoudiging van regelgeving en minder dubbeling van taken. Gemeenten zouden groter worden of met elkaar gaan samenwerken. Hiertoe zou het gemeentefonds over een periode van 10 jaar met € 975 miljoen worden gekort. De beoogde opschaling is inmiddels van de baan, maar de korting is in stand gebleven. De jaarlijkse verhoging van deze korting is nu voor 2020 en 2021 incidenteel geschrapt. Dit betekent voor 2020 en 2021 een bedrag van resp. € 85.000 en € 192.000.

Het eerste pakket (totaal voor Voorst € 268.800) bevat compensatie voor de volgende onderdelen:

- ondersteuning voor lokale culturele voorzieningen € 63.700 (Gezond Voorst)
- inhaalzorg en meerkosten Jeugdzorg € 39.400 (Gezond Voorst)
- inhaalzorg en meerkosten Wmo € 18.700 (Sociaal Voorst)
- compensatie gedeerde toeristenbelasting € 45.000 (Bedrijvig Voorst)
- voorschoolse voorziening peuters € 13.000 (Gezond Voorst)
- participatie (opbrengsten Sociale Werkvoorziening) € 89.000 (Bedrijvig Voorst)

Het tweede aanvullende pakket (totaal voor Voorst € 367.900) bevat compensatie voor de volgende onderdelen:

- Buurt- en dorpshuizen € 16.200 (Gezond Voorst)
- Vrijwilligersorganisaties jeugd € 10.500 (Gezond Voorst)
- Toezicht en handhaving € 60.000 (Veilig Voorst)
- Precariobelasting en markt- en evenementenleges € 31.600 (Veilig Voorst)
- Noodopvang kinderen van ouders met cruciaal beroep € 37.300 (Gezond Voorst)
- Eigen bijdrage Wmo (abonnementstarief) € 32.500 (Sociaal Voorst)
- Extra kosten verkiezingen 2020 en 2021 ivm Covid-19 € 55.500 (Dienstverlenend Voorst)
- Lokale culturele voorzieningen € 62.600 (Gezond Voorst)
- Participatie IU € 61.700 (Bedrijvig Voorst)

Plafond BTW Compensatiefonds (BCF)

Als de gezamenlijke declaraties omzetbelasting van gemeenten uit het BCF onder het vastgestelde plafond blijven wordt het verschil in het gemeentefonds gestort. Bij overschrijding van het plafond volgt een uitname. Het plafond muteert jaarlijks met het accrespercentage. Door de bevriezing van het accres in 2020 en 2021 is het plafond in die jaren ook gefixeerd. In het systeem is opgenomen dat jaarlijks bij de septembercirculaire een voorschot wordt verstrekt op de verwachte onderschrijding van dat kalenderjaar. In de meicirculaire volgend op het kalenderjaar volgt dan de afrekening. Voor 2020 is een onderschrijding voorzien. Dit betekent een toevoeging aan het gemeentefonds. Voor onze gemeente een bedrag van € 117.000. Op basis van de laatste afrekening mag voor de jaren 2021 tot en met 2024 rekening worden gehouden met een onderschrijding. Voor deze jaren betekent dit een bedrag voor onze gemeente van € 130.000.

Eenmalige toevoeging jeugdzorgbudget in 2022

Voor 2022 wordt eenmalig aanvullend € 300 miljoen toegevoegd aan de algemene uitkering voor het jeugdzorgbudget. Bij de meicirculaire 2019 was daarvoor reeds € 1 miljard beschikbaar gesteld voor de periode 2019 – 2021. Dat was in de tranches van € 400 – € 300 - € 300 miljoen. Momenteel vindt onderzoek plaats naar de kosten die gemeenten maken voor jeugdhulp. De uitkomst wordt verwacht eind dit jaar en zal dienen als input voor de komende kabinetsformatie.

Gemeenten mochten ook voor de jaren 2022 tot en met 2024 deze extra middelen ramen. Ook in onze begroting hebben wij rekening gehouden met deze (fictieve) inkomsten. Voor 2022 worden de middelen nu definitief toegekend. Omdat wij deze middelen dus al hadden geraamd heeft dit voor onze begroting geen effect.

Taakmutaties en decentralisatie-uitkeringen (DU)

In deze circulaire is een aantal taakmutaties en decentralisatie-uitkeringen opgenomen waarvan de toegekende middelen als uitvoeringsbudget worden opgenomen. Het betreft de volgende mutaties:

- organisatie van de waterschapsverkiezingen 2023
- een uitname uit het gemeentefonds voor de uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten Jeugdhulp en Wmo in 2021
- Brede aanpak dak- en thuisloosheid 2020 en 2021
- Gezond in de Stad 2020-2022
- Versterking omgevingsveiligheidsdiensten 2021-2024

Netto-financieel effect Septembercirculaire 2020

In onderstaande tabel is de uitkomst van de septembercirculaire opgenomen en het netto-effect op onze lopende begroting 2020 en de nieuwe Meerjarenprogrammabegroting 2021-2024. De gevolgen voor 2021-2024 van deze circulaire worden verwerkt in Stap 2: Nagekomen ontwikkelingen in het onderdeel "de ontwikkeling van de financiële positie" van de Meerjarenprogrammabegroting 2021-2024.

(bedrag x € 1.000)

Septembercirculaire Algemene Uitkering	2020	2021	2022	2023	2024
Algemene uitkering Meicirculaire 2020	40.442	38.850	39.145	39.127	39.125
Algemene uitkering Septembercirculaire 2020	41.130	38.989	39.526	39.332	39.502
Verschil septembercirculaire 2020 tov meicirculaire 2020	688	139	381	205	377
<i>Totaal te reserveren specifieke taken en inzet compensatiepakketten coronacrisis per programma</i>					
Programma 2 Mooi Voorst	0	7	7	7	7
Programma 3 Bedrijvig Voorst	196	0	0	0	0
Programma 4 Gezond Voorst	249	1	6	0	0
Programma 5 Sociaal Voorst	69	4	0	0	0
Programma 6 Veilig Voorst	91	0	0	0	0
Programma 7 Dienstverlenend Voorst	55	4	4	4	4
Te reserveren bestuursrapportage 2020	659	14	17	11	11
Saldo	29	125	364	194	366
Reeds verwerkt stelpost Jeugdhulp, extra middelen	0	0	-325	0	0
Netto-financieel effect Septembercirculaire 2020	29	125	39	194	366

0-9 Vennootschapsbelasting

Aanslagen vennootschapsbelasting 2016, 2017 en 2018 en voorlopige aanslag 2020

Met ingang van 1 januari 2016 geldt de Wet modernisering VpB-plicht Overheidsondernemingen. Dit betekent dat lokale overheden (gemeenten, provincies en waterschappen) voor een deel van hun activiteiten onder de vennootschapsbelasting (kunnen) vallen. Doelstelling van de wet is het realiseren van een fiscaal gelijk speelveld tussen overheids- en private ondernemingen. Van een onderneming is sprake als met een duurzame organisatie van kapitaal en arbeid wordt deelgenomen aan het economische verkeer, met het oogmerk om winst te behalen. Uit een eerder uitgevoerde inventarisatie en analyse is naar voren gekomen dat bij onze grondexploitatie sprake is van belastingplichtige activiteiten. De commerciële cijfers van de gemeentelijke grondexploitatie zijn gebaseerd op het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Omdat het BBV niet is opgesteld vanuit fiscaal oogpunt zijn, om een fiscaal resultaat te bepalen, deze cijfers vertaald naar een fiscale grondslag.

In mei 2020 hebben wij een vaststellingsovereenkomst afgesloten met de belastingdienst waarin afspraken zijn vastgelegd over de fiscale openingsbalans van de grondexploitatie. Door het sluiten van een individuele vaststellingsovereenkomst hebben wij zekerheid over:

- de wijze waarop de openingsbalanswaarde moet worden bepaald
- de wijze waarop de openingsbalanswaarde het resultaat van de onderneming beïnvloedt
- welke rentelast aan de onderneming kan worden toegerekend

Op basis van deze vaststellingsovereenkomst zijn aangiften ingediend over de jaren 2016, 2017 en 2018. Dit heeft geleid tot aanslagen voor deze jaren voor een totaalbedrag van € 185.000. Ter informatie: in onze jaarrekeningen 2016, 2017 en 2018 zijn positieve resultaten uit de grondexploitatie verwerkt van resp. € 300.000, € 1.287.000 en € 380.000. Daarnaast is voor het jaar 2020 een voorlopige aanslag opgelegd van € 11.900.

Voorgesteld wordt om de algemene reserve vrij aanwendbaar aan te wenden als dekking voor deze aanslagen.

0-61 OZB woningen

Extra kosten Tribuut i.v.m. coronavirus

Tribuut heeft i.v.m. het coronavirus extra kosten gemaakt die doorberekend worden aan de deelnemende gemeenten. Het totale bedrag en de verdeling naar gemeenten zijn nog niet bekend. Door middel van een budgetwijziging zal Tribuut de extra kosten via de formele weg bij de gemeenten voorleggen.

2.9 Overhead

Exploitatie Programma Overhead

Taakveld	Omschrijving	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
0-4 Overhead		0	0	0	0
	Totaal programma overhead	0	0	0	0

+ = voordeel / - = nadeel

Nadere toelichting op bovenstaande cijfers:

0-4 Overhead

Geen ontwikkelingen.

Hoofdstuk 3

Verantwoording paragrafen

3.1 Paragraaf Lokale heffingen

Onroerende zaakbelastingen (OZB)

De verwachting op dit moment is dat de werkelijke opbrengst OZB op basis van door Tribuut opgelegde aanslagen minus de verminderingen naar aanleiding van bezwaar enzovoort circa € 39.000 lager uitvalt dan geraamd (geraamde opbrengst 2020 bedraagt € 5.825.800).

In aanvulling op de reeds genomen compensatiemaatregelen voor inkomstenderving als gevolg van de coronacrisis is € 100 miljoen gereserveerd voor nadere compensatie van gemeenten in 2020. Zodra meer bekend is over de financiële impact van de inkomstenderving op gemeentelijk niveau zal de uitkering verder worden uitgewerkt. Naar verwachting zal dit in de Najaarsnota 2020 van het rijk en in de decembercirculaire 2020 van het gemeentefonds kunnen worden verwerkt. Op dit moment is dus nog niet bekend in hoeverre de inkomstenderving m.b.t. de OZB meegenomen wordt in deze compensatiemaatregelen. Vooralsnog wordt geen bijstellingsvoorstel in deze Bestuursrapportage opgenomen in afwachting van de ontwikkeling van de werkelijke opbrengsten en mogelijke compensatie bij de decembercirculaire 2020. Verantwoording vindt dan plaats in de jaarrekening 2020.

3.2 Paragraaf Verbonden Partijen

GGD

De GGD is in 2020 tot nu toe voornamelijk bezig geweest met alle taken rondom de coronacrisis. Hierdoor zijn sommige reguliere (gemeentelijke) taken niet of niet conform afspraken uitgevoerd. Hoewel dit in principe tot lagere gemeentelijke lasten zou leiden, heeft de GGD verzocht om deze middelen te reserveren voor eventuele mogelijke financiële risico's die nog zullen volgen. Daarmee zou de gemeentelijke bijdrage in de lasten voor de GGD in 2020 conform begroting zijn. Het Rijksvaccinatieprogramma is wel doorggegaan en momenteel is de GGD bezig om de achterstand in te lopen. Daarnaast is gewerkt aan een nieuwe Jeugd- en jongvolwassen monitor. Hiermee zouden de resultaten van bijvoorbeeld JOGG beter inzichtelijk worden.

3.3 Paragraaf Grondbeleid

Gemeentelijke visie op het grondbeleid

Zoals in de Nota Grondbeleid 2016 is vastgelegd, kiest de gemeente Voorst voor een regisserend grondbeleid. Dit betekent dat de gemeente per ontwikkeling afweegt welke rol zij wil vervullen. Dit kan een actieve rol zijn, waarbij locaties worden aangekocht en (her)ontwikkeld, maar een faciliterende rol past in sommige gevallen beter. In die gevallen laat de gemeente de ontwikkeling over aan de markt en beperkt de gemeente zich tot haar publiekrechtelijke taken, zoals het opstellen van een nieuw bestemmingsplan. De nota Grondbeleid zal in september 2020 worden geactualiseerd.

Relatie tot programmadoelstellingen

De diverse woningbouwprojecten mogen geen afbreuk doen aan de (woon)kwaliteiten die de gemeente Voorst te bieden heeft. Een van deze kwaliteiten is het vitale en groene buitengebied en een rijke cultuurhistorie. In het programma Mooi Voorst streven we hiervoor een hoge kwaliteit na. Daarom houden we ook bij de ontwikkeling van nieuwe projecten rekening met bestaand groen en de historie.

In relatie tot het programma Bedrijvig Voorst worden op meerdere locaties bouwgrond uitgegeven aan geïnteresseerde bedrijven. Aan de Leigraaf in Twello zijn bijvoorbeeld nog enkele woon-werk kavels beschikbaar. Daarnaast heeft de gemeente nog een locatie van circa 1.010 m² met de bestemming gemengde doeleinden beschikbaar aan de Molenstraat in Twello en beschikt de gemeente over een perceel grond naast het nieuwe Veluws College met de bestemming gemengde doeleinden. Aan de Hessenlaan en De Zanden in Teuge beschikt de gemeente ook nog over percelen voor bedrijvigheid.

Actuele prognose van de te verwachten resultaten van in exploitatie zijnde grondcomplexen

Complex 11 Uitbreidingsplan kern Nijbroek

Nadat in 2017 de tweede uitgiftefase van dit project heeft plaatsgevonden, hebben we meer animo voor nieuwbouw in Nijbroek gezien. Vooral in 2020 bleek veel interesse in deze kern. Inmiddels zijn op drie kavels na alle vrije sector bouw kavels verkocht. Voor dit complex wordt een doorlooptijd tot en met 2024 aangehouden. Wij rekenen voorsnog op een positief eindresultaat van € 45.000.

Complex 13 Uitbreidingsplan Klarenbeek

Het bestemmingsplan Grote Wetering in Klarenbeek bevat onder andere twee vrije sector bouw kavels aan de Dalkweg. Beide kavels zijn inmiddels verkocht en worden momenteel bebouwd. We gaan uit van een kostenneutraal eindresultaat voor dit complex.

Complex 14 Uitbreidingsplan Teuge

Na de succesvolle uitgifte van bouwgrond in fase 1 is in 2020 ook de bouwgrond in fase 2 uitgegeven. Fase 2 bevat 29 vrije sector bouw kavels, bouwgrond voor acht sociale huurwoningen en bouwgrond voor tien projectwoningen in het bereikbare en middeldure koopsegment. Van de 29 bouw kavels zijn er medio 2020 nog slechts drie beschikbaar en ook de bouwgrond voor de sociale huurwoningen en de projectmatig te ontwikkelen koopwoningen zijn verkocht. Voor dit complex verwachten wij een positief eindresultaat van € 470.000.

Complex 15 Uitbreidingsplan kern De Vecht

Nadat de bouw kavels in de tweede fase van dit project op de markt zijn gezet en het gebied rondom de voormalige molenstomp een andere inrichting heeft gekregen, is hier meer interesse in bouwgrond. Inmiddels zijn twee bouw kavels voor vrijstaande woningen en twee kavels voor twee-onder-een-kap woningen verkocht. Ook zijn drie bouw kavels in optie genomen. We gaan uit van een kostenneutraal eindresultaat voor dit complex.

Complex 16 De Schaker

De bouw van de laatste twee woningen in De Fliertbuurt wordt in 2020 gestart. Hierna is deze nieuwe wijk met 138 nieuwe woningen gereed. Begin 2020 gaven we 16 nieuwe vrije sector bouw kavels uit in Oost II, het laatste deelplan van het project De Schaker, die bij de verloting allen zijn toegewezen. Verkoop van deze kavels vindt in 2020 nog plaats. De bouw van de 72 projectwoningen (koop en huur) start in de tweede helft van 2020. Afronding van dit complex wordt in 2022 verwacht met een verwacht positief eindresultaat van € 612.000.

Complex 21 Uitbreidingsplan Terwolde

In de tweede helft van 2020 worden de vijf sociale huurwoningen in de eerste uitgiftefase opgeleverd. Begin 2020 is een vrijstaande woning in dit project opgeleverd en is de vergunning voor een tweede vrijstaande woning aangevraagd. Fase 1 bevat nog drie onverkochte bouw kavels. Wij gaan uit van een kostenneutraal eindresultaat voor dit complex.

Hoofdstuk 4

Totaaloverzicht financiële gevolgen

4.1 Resultaat

Programma	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Programma Bouwend Voorst	-9.500	-38.200	-38.200	-38.200
Rentelasten aankoop Kruisvoorderweg 9 + 3 percelen	-9.500	-38.200	-38.200	-38.200
Programma Mooi Voorst	-11.285	-	-	-
Provinciale subsidie voor gemeentelijke monumenten	58.176	-	-	-
Gemeentelijke monumentensubsidies	-58.176	-	-	-
Extra kosten Circulus Berkel i.v.m. corona	-11.285	-	-	-
Programma Bedrijvig Voorst	-393.700	-	-	-
Compensatiepakket coronacrisis, gedeelde inkomsten toeristenbelasting	-45.000	-	-	-
Inzet IU participatie	-103.000	-	-	-
Meerkosten W.S.W.	-245.700	-	-	-
Uitgaven W.S.W.	-380.000	-	-	-
Detacheringsvergoedingen W.S.W.	380.000	-	-	-
Programma Gezond Voorst	500.900	-	-	-
Compensatiepakket coronacrisis, voorschoolse voorziening peuters	-13.000	-	-	-
Aanvullend compensatiepakket coronacrisis, noodopvang kinderen van ouders met cruciaal beroep	-37.300	-	-	-
Subsidie sportstimulering	9.000	-	-	-
Compensatiepakket coronacrisis, ondersteuning lokale culturele voorzieningen	-126.300	-	-	-
Aanvullend compensatiepakket coronacrisis, ondersteuning Vrijw.organisaties	-10.500	-	-	-
Aanvullend compensatiepakket coronacrisis, ondersteuning Buurt- en dorpshuizen	-16.200	-	-	-
Vluchtelingenwerk	-26.000	-	-	-
Wet Inburgering	-49.000	-	-	-
Compensatiepakket coronacrisis, inhaalzorg en meerkosten Jeugdzorg	-39.400	-	-	-
Voogdij/18+	827.000	-	-	-
Uitvoering van lokale acties nav het Nationaal Preventieakkoord en Vitaal Voorst 2017	-11.000	-	-	-
GIDS - Gezond in de Stad (DU)	-6.400	-	-	-
Programma Sociaal Voorst	-288.800	-470.000	-400.000	-400.000
Gebundelde uitkering	100.000	100.000	-	-
Bijstandsverlening	-170.000	-170.000	-	-
IOAW/IOAZ	100.000	100.000	100.000	100.000
Vergoeding/voorschot Tijdelijke overbruggingregeling zelfstandige ondernemers TOZO	4.564.135	-	-	-
Uitkeringen TOZO	-4.564.135	-	-	-
Project Clientondersteuning	-45.000	-	-	-
Mutatie reserve Invest. en incidentele raadsbesluiten.	45.000	-	-	-
Voorziening gehandicapten	-250.000	-	-	-
Formatieve omvang aanjaagteam Voorst onder de Loep	105.000	-	-	-
Mutatie reserve Invest. en incidentele raadsbesluiten.	-105.000	-	-	-
Compensatiepakket coronacrisis, inhaalzorg en meerkosten Wmo	-18.700	-	-	-
Aanvullend compensatiepakket coronacrisis, inkomstendering eigen bijdrage Wmo	-32.500	-	-	-
Maatwerkvoorzieningen stijging Wmo kosten	-300.000	-500.000	-500.000	-500.000
Teruggave regionaal budget Maatsch.opvang dak- en thuislozen	300.000	-	-	-
Maatschappelijk opvang Beschermd wonen	-17.600	-	-	-

Programma	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Programma Veilig Voorst	-60.000	-10.000	-10.000	-10.000
Leges Evenementen	-	-10.000	-10.000	-10.000
Aanvullend compensatiepakket coronacrisis, toezicht en handhaving	-60.000	-	-	-
Programma Dienstverlenend Voorst	-219.180	-52.000	-52.000	-52.000
Toelagen college en gemeenteraad	-58.200	-	-	-
Projectleider Audiovisuele middelen raad	-46.980	-	-	-
Aanvullend compensatiepakket extra kosten verkiezingen 2021 ivm Covid-19	-55.000			
Het Kleine Zand Teuge	-5.500	-5.500	-5.500	-5.500
Verhoging premie brandverzekering	-46.500	-46.500	-46.500	-46.500
Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (EPBD III)	-5.000	-	-	-
Brede impuls combinatiefuncties/buurtsportcoaches	-2.000	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen en financieringen	1.305.800	-	-	-
Algemene uitkering meicirculaire 2020	640.000	-	-	-
Compensatiepakket coronacrisis	268.800	-	-	-
Aanvullend compensatiepakket coronacrisis	367.900	-	-	-
Algemene uitkering septembercirculaire 2020	29.100	-	-	-
Aanslagen Vennootschapsbelasting over de jaren 2016, 2017 en 2018 en voorlopige aanslag 2020	-196.900	-	-	-
Aanwending algemene reserve vrij aanwendbaar	196.900	-	-	-
Overhead	-	-	-	-
	-	-	-	-
Totaal Bestuursrapportage 2020 Exploitatie	824.235	-570.200	-500.200	-500.200
Investering	3.817.630	-	-	-
Aankoop Kruisvoorderweg 9 Twello (3 percelen)	3.817.630	-	-	-
Saldo Meerjarenbegroting 2020-2023 schijf 2020 na verwerking Voortgangsbericht 2020	-1.288.715			
Saldo Meerjarenbegroting 2020-2023 schijf 2020 na verwerking Bestuursrapportage 2020	-464.480			

Hoofdstuk 5

Bijlagen tussentijdse rapportages

5.1 Feiten en cijfers van de kwantitatieve woningbouwprogrammering

Qua woningbouwprogrammering zitten we goed op koers. Onderstaande tabel laat het aantal opgeleverde en vergunde woningen zien. Daarnaast geeft dit overzicht de plancapaciteit in de vastgestelde en onherroepelijke bestemmingsplannen weer (harde plannen) en plannen die nog in ontwikkeling zijn (zachte plannen, tot en met ontwerpbestemmingsplannen).

Optelling naar categorie	Aantal woningen	
opgeleverd 2015	39	
opgeleverd 2016	92	
opgeleverd 2017	59	
opgeleverd 2018	117	
opgeleverd 2019	90	
Subtotaal opgeleverd		397
vergund	49	
Subtotaal opgeleverd en vergund		446
hard tm 2022	197	
hard 2023-2026	52	
hard 2027-2031	0	
hard vanaf 2032	0	
Subtotaal incl. vastgesteld		695
zacht tm 2022	118	
zacht 2023-2026	326	
zacht 2027-2031	140	
zacht vanaf 2032	100	
TOTAAL		1.379

Overzicht van harde plancapaciteit van grote projecten, waarvan de woningen nog niet geheel zijn gerealiseerd op 01-09-2020

Project	Start bouw	Huur			Koop			Een-gezins	Meer-gezins
		Jaar	sociaal	middel-duur	duur	bereik-baar	middel-duur		
De Schaker (Fliertbuurt)	2019						5	5	
De Schaker (Oost II)	2020	20			22	30	16	18	
Klarenbeek (fase 1)	2020						5	5	
Klarenbeek (fase 3)	2021				4	10	5	19	
Teuge-Oost (fase 1)	2019	5					8	13	
Teuge-Oost (fase 2)	2021	8			6	4	29	47	
Terwolde (Dorpszicht) (fase 1)	2020						4	4	
Terwolde (Dorpszicht) (fase 2)	2021					4	5	9	
Uitbreidingsplan Nijbroek	2020						9	9	
Uitbreidingsplan De Vecht	2020					6	3	9	

5.2 Addendum duurzaamheid 2019

Het onderstaand document **Voortgang addendum duurzaamheid 2019** is ook opgenomen in de gemeentelijke website Voorst.nl.

Voortgang addendum duurzaamheid 2019

Huishoudens

Doel: 2020 10% energiebesparing, 2030 35% besparing op gas en 20% op elektriciteit en 10% extra zonnestroom.

5 enthousiaste vrijwilligers hebben als energiecoach **138 gesprekken** gevoerd.

regionaalenergieloket.nl/voorst is bijna **900 keer** bezocht.

44 gesprekken met het fysieke energieloket.

2 collectieve inkoop voor zonnepanelen. **260 offertes** en **96 opdrachten** met totaal **334.900 kWh=1,2 TJ**.

25 bezoekers voor de thematours.

20 huurwoningen zijn verduurzaamd door IJsseldal Wonen.

Bedrijven

Doel: 2020 400 (van de 3200) bedrijven nemen maatregelen en besparen gemiddeld 15% energie.

Bij **28 bedrijven** toezicht op energiebesparing. De verwachte besparing 1,9TJ.

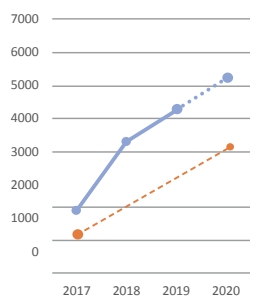

63 instellingen hebben de melding informatieplicht ingediend.

31 bedrijven geholpen met zon op dak. Vooral Engelenburg en Teuge.

Projecten bij huishoudens

Maatschappelijk vastgoed

Doel: 2020 15% energiebesparing, 2030 50% energiebesparing gebouwen en 40% op openbare verlichting.

Heat Pipes en warmtepompen bij zwembad De Schaeck.

Waterstofinstallatie bij tijdelijke locatie gemeentehuis.

LED verlichting in meerdere gebouwen.

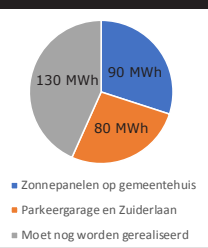

LED bij openbare verlichting.

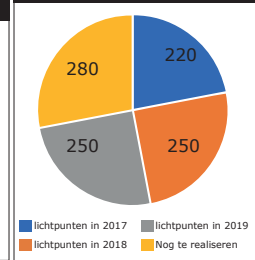

Groene stroom door garanties van oorsprong.

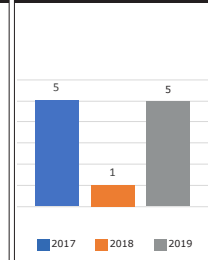
Doel 2020: 300 MWh zonnepanelen op gemeentelijke gebouwen

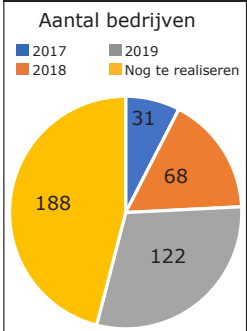
1000 lichtpunten vervangen door LED

Doel: (sport)clubs helpen verduurzamen

Energiebesparing bedrijven

Duurzame mobiliteit

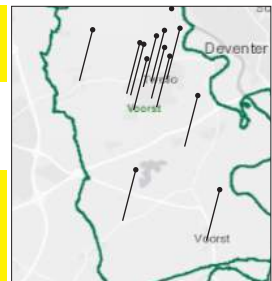
Doel: 2030 is 25% elektrisch vervoer en 50% minder CO₂ uitstoot.

6 nieuwe laadpalen. 3 in Twello en 1 in Wilp, Voorst en Klarenbeek.

Eigen wagenpark bestaat uit **2 elektrische auto's**, **1 elektrische deelfiets, fiets** en **1 elektrische scooter**.

Opwek duurzame energie

Doel: 2020 25TJ; 2030: 1600 TJ.

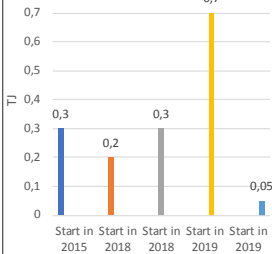

Een zonnepaneel levert ongeveer 290 kWh per jaar op. 1479 zonnepanelen is 1 TJ.

37 SDE aanvragen zon op dak.

Zon op dak

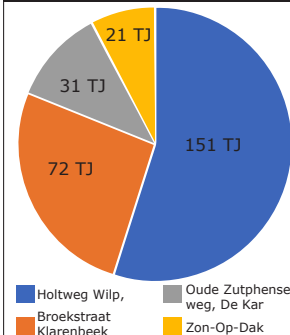

Stijging zonnestroom sinds 2015 met **200%**.

In 2018 is er in totaal 21 TJ opgesteld vermogen van zon op dak in gemeente Voorst.

Bijdrage van zonneweides en Zon-Op-Dak. In totaal goed voor 275 TJ

Financieel

Totaal begroot	€463.390
Totaal binnengekomen	€25.129
Totaal besteed	€492.640
Totaal	-€4.121

Social return

De gemeente Voorst zet zich extra in om mensen met afstand tot de arbeidsmarkt van zinvol - aangepast - werk te voorzien. Binnen de domeinen afval, groen en beheer worden mogelijkheden gezien, gezocht en gecreëerd.

Inzet mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt voor:

- Ecologisch beheer.
- Ophalen van grof groen en grof huisvuil met een elektrische wagen.
- Zwerfafval opruimen.
- Inzamelen, sorteren en verwerken van textiel.
- Snoeiafval versnipperen in plaats van stoken.

Dit is de voortgang van het addendum bij de nota duurzaamheid (vastgesteld in 2016). De resultaten gaan over het jaar 2019.

Voor vragen en meer informatie kunt u contact opnemen via j.bosma@voorst.nl.

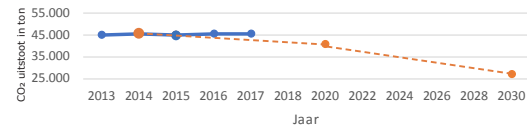
CO₂ besparing

De doelstelling van gemeente Voorst is om als gemeente energieneutraal te worden.

Naar verwachting kan dat door 40% energiebesparing en 60% door (grootschalige) lokale energieopwekking. Uiteindelijk gaat het om de transitie van fossiele energie naar duurzame energie waardoor de CO₂ uitstoot sterk verminderd wordt.

* Bron: Klimaatmonitor

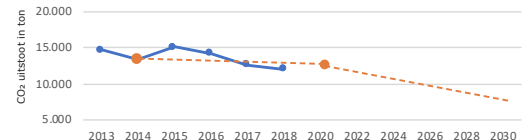
Huishoudens - Ambitie 2020: -10% Ambitie 2030: -40% (t.o.v. 2014)*

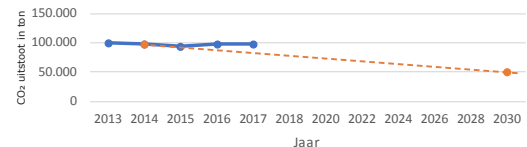
Bedrijven - Ambitie 2020: -10% Ambitie 2030: -40% (t.o.v. 2014)*

Publieke dienstverlening - Ambitie 2020: -15% Ambitie 2030: -40% (t.o.v. 2014)*

Mobiliteit - 2030: -50% (t.o.v. 2014)*

5.3 Agenda Cleantech Regio 2019-2023

Ondernemers, overheden en onderwijs en onderzoek hebben één gezamenlijke Agenda Cleantech Regio gemaakt. Hierin staan de ambities van de Cleantech regio en de gewenste resultaten voor de periode 2019-2023.

Twee thema's hebben topprioriteit: energietransitie en circulaire economie. Om energieneutraal en circulair te worden, hebben daarnaast ook de thema's innovatiekracht, slimme en schone mobiliteit, voldoende toptalenten, een goede leefomgeving en een sterk vestigingsklimaat volop de aandacht.

In aanvulling op de Agenda Cleantech Regio 2019-2023 is een Uitvoerings- en InvesteringsProgramma opgesteld met programma's en projecten die bijdragen aan het realiseren van de doelen en ambities. De projecten en programma's zijn beschreven aan de hand van een zestal onderwerpen: beschrijving, impact, financiering proceskosten, financiering realisatie, eigenaarschap en de gewenste rol van de Cleantech Regio. Het Uitvoerings- en InvesteringsProgramma is geen statisch document. De concreetheid van de projecten en programma's in dit overzicht is divers.

Voor de Gemeente Voorst staan de volgende projecten in de het Uitvoeringsprogramma- en investeringsprogramma. Daarnaast staan er in het programma veel regionale projecten waar wij ook in meedoen.

Dutch E-aviation Airport Centre (DEAC)

Het verduurzamen van de luchtvaart wordt breed maatschappelijk gedragen en is ook onderdeel van het beleid van de regering. Dit project heeft onder andere impact op de luchtkwaliteit, het klimaat en de werkgelegenheid. Er is een uitgewerkt projectplan beschikbaar, met een exploitatiebegroting voor de periode 2019-2023.

Waterfabriek

Het waterschap Vallei en Veluwe wil samen met zijn partners een grensverleggende innovatieve waterzuivering realiseren in Wilp aan de IJssel. De Waterfabriek maakt gebruik van de nieuwste technieken om kostbare grondstoffen terug te winnen en energie op te wekken uit de afvalwaterstromen. Hierdoor ontstaat er een forse CO₂ reductie en zal de waterkwaliteit in de Twellose Beek worden verbeterd.

Regionale bereikbaarheid

De bereikbaarheid van de regio en binnen de regio is van levensbelang voor onze economie en welvaart. Naast maatregelen die mobiliteitspatronen veranderen, is soms ook een opwaardering of verbetering noodzakelijk om de doorstroming te bevorderen. In de regio zijn de speerpunten het verbreden van de A1 en de A 50, knelpunten in het onderliggend wegennetwerk verbeteren (waaronder aanleg de westelijke randweg), bevaarbaarheid IJssel, verdubbeling spoor Deventer-Zwolle en versnellen Berlijn-verbinding spoor op bestaand tracé. Deze opgaven vereisen naast grote rijksinzet ook bekostiging vanuit het landsdeel oost.

Vanuit de Omgevingsagenda Oost wordt een verdiepingsatelier A1-corridor georganiseerd, dit sluit goed aan bij de ontwikkeling van een ruimtelijk afwegingskader voor de A1-zone waar wij mee bezig zijn (zie ook programma Mooi Voorst, onderdeel kwaliteitsverbetering omgeving A1-verbreding)

A1 miljoen bomen

Met het Voorster initiatief 'A1-miljoen-bomen' wordt binnen een inspirerende visie initiatieven gestimuleerd en verbonden voor de her- en aanplant van bomen binnen de A1 zone. De doelstelling is dat eind 2023 er 200.000 tot 300.000 bomen geplant zijn. Daarmee wordt jaarlijks 4 tot 6 kton CO₂ vastgelegd. Met dit resultaat hopen we een vliegwiel effect gecreëerd te hebben om in 2028 het project te hebben afgerond.

Omgevingsagenda Oost

Landsdeel Oost en het Rijk werken samen aan de Omgevingsagenda Oost- Nederland. Deze Omgevingsagenda bevat de integrale, gebiedsgerichte opgaven van Rijk en regio in Oost-Nederland op het gebied van de fysieke leefomgeving. Deze gebiedsagenda is de integrale opvolger van de Gebiedsagenda Oost- Nederland (2013). De opgaven zijn vertaald naar een programma van advies, maatregelen en projecten. Als regio hebben wij deelgenomen aan de eerste fase van deze pilot.

De komende tijd werken wij toe naar kennisuitwisseling en onderzoek, vanuit de integrale benadering van de omgevingswet op de thema's:

- a. opschaling van energietransitie op wijkniveau
- b. complexe relaties tussen industrie, mens en leefomgeving hanteerbaar maken
- c. circulaire economie versnellen en ruimtelijk inpassen
- d. een 'ruimtelijke verdiepings-atelier' over de A1 zone en omliggende bedrijventerreinen

Voor Voorst is in dit kader vooral het ruimtelijk verdiepings-atelier A1 zone van belang. Wij zetten in op een goede ruimtelijke kwaliteit in de A1 zone en dat zal ook onze inbreng zijn in het ruimtelijk verdiepings-atelier. (zie ook programma Mooi Voorst, onderdeel kwaliteitsverbetering omgeving A1-verbreding)

Nieuwe directeur Strategische Board

Per 1 juli is Arko van Brakel aangesteld als nieuwe directeur van de Strategische Board

De agenda Cleantech Regio 2019-2023 is te raadplegen via de volgende link: [agenda](#).